

## Sосуwee Di mpátírì tò tìi náàntì

De kó dipátírì tò tìi náàntì tu: Mòyiisi do ku kè Sосуwee weè sòoté kéniié Isidayeeribe, kè bèe doké kéfiete Kannahã kó ketenkè Kuyie mbè duó nkè. Kuyie nkuù do dòò tidietì bè dokùnè dii mònnì Kannahã kòbe kè bèe bè na.

Yetanyò yediyeè yèè bo de kó dipátírì miéke yeè tú: Bè sèntémè Suditèè. Bè dokénèmè Aii èi kòbe. Bè tããmè tété kótóí ketenkè Kuyie mbè duó nkè. Kuyie nwète ke èntenè metaummè kù dònènmè ku nìtibè. Sосуwee bè tìimmè ke dò: Bèe tãáté bè dó kètũnne wè, bemou kè bè dò bè dó kètũnne Kuyie nku.

*Di mpátírì náàntì duó ke dømmè*

1. Bè bàátímè ke bo ta dihei Kuyie mbè duó ndì 1-5
2. Bè dokémè ke fiète dihei 6-12
3. Isidayeeribe kó iwuo ntotémè ketenkè 13-22
4. Sосуwee náàntì sònti nè o kũũ 23-24

*Sосуwee nimè Isidayeeribe*

<sup>1</sup> Mòyiisi ti Yiè nKuyie nkóo tǎntì do ku, kè ti Yiè nKuyie nnáké o kóo tǎntì Nunni bire Sосуwee ke dò:

<sup>2</sup> Mòyiisi n kóo tǎntì kumu, íté nè n nìtibè kè di sénté kukó nSuditèè kéta dihei n duó ndì Isidayeeribe.

<sup>3</sup> Di naàcètè bo na kèè tenkè n kè ndi duómmu, kéndònnè n tì nàkémè Mòyiisi. <sup>4</sup> Di kó ketenkè yóó keté dikpàà mànkú nku kétúóténè ditàri Dimaa, kédíté kukó ndiekù Efadati Itiibe kó ketenkè kemou, kétuòkenè dàméèri diewè Meditedandee diyie taà kèè bíékè. <sup>5</sup> Òmòù í yóó da dáátí a fòmму mumou, n yó nda bonèmu n do bonè mèè botí Mòyiisi. N yí

yóo da bútínné, n yí yóo da dootóo. <sup>6</sup> Cómú kétéĩ nkéyáúkúnne a kòntì, fṣṣ̀ yóo tanné be nnitibè diheì n do yè n yóo duó ndì be yembè, kè bèe dì tieke. <sup>7</sup> Fṣ̀ ncénkeee cómmú kétéĩ, nkéntũ n kóo tǎntì M̀oyiisi da duó nyì kuó, a báá wēēte a bakù c̀anku yoo kuyóu. M̀em̀me a tǔmmú mum̀ou bo nkérímè de ìkè. <sup>8</sup> Ikuó pátiri dii mbáá détenè a nùu, á ndì kàa kuyie nnè keyènkè ke tũ ntì ẁari ke yēmmè. M̀em̀me a tǔmmú mum̀ou bo nkérímè de ìkè kàa d̀d̀d̀ri de nyié. <sup>9</sup> N da nàkému ke tú cómmú kétéĩ nkéyáúkúnne a kòntì, a bá nyìèkù kàa k̀m̀b̀ù̀d̀t̀i duò. Mí nha Yìè nKuyie n yó nda bonèmu a tǔmmú mum̀ou mièke.

*Sosuwee dúmmè kè bè bo sénté Suditēē*

<sup>10</sup> Kè Sosuwee náké Isidayeeriibe kó bekótibè ke d̀: <sup>11</sup> Cennè kénáké benitibè kè bèe báátí, kéwaá ntidiiti. Yewe yètàãti mièke di yóo séntému Suditēē kéta diheì di Yìè nKuyie nkùu di te kù di duó ndì. <sup>12</sup> Kè Sosuwee náké Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee k̀obe dikée ke d̀: <sup>13</sup> Dentenèní ti Yìè nKuyie nkóo tǎntì M̀oyiisi do di nàké tì ke d̀: Di Yìè nKuyie ndi duómmu di kó ketenkè Suditēē yàa diyè yìèní kèè bíékè, ke di omp̀unne. <sup>14</sup> Di pobè nè di bí de yó nkpaá die nde M̀oyiisi di duó nkèè tenkè, kè dí báátí k̀enèinè di tebí kè dí sénté kukó nkè dí bè teennè dikp̀annì, <sup>15</sup> k̀em̀baànè ti Yìè nKuyie mbo bè duómmè be kó ketenkè kù di duó mmèè botí di k̀ake, kèdeè kè dí ẁetənì k̀ékari di k̀ake ti Yìè nKuyie nkóo tǎntì M̀oyiisi do di duó nkè kukó nSuditēē kó diyàa diyè yìèní kèè bíékè.

<sup>16</sup> Kè bè d̀: Ti yíemmu a ti nàké tì tim̀ou, kàa yí tí k̀ote kèè bíékè tí k̀ote. <sup>17</sup> Ti yó nyiemmu a kpeti ti do yíè mmèè botí M̀oyiisi kpeti ti Yìè nKuyie nní nda

bonè kù do bonèmè Məyiisi. <sup>18</sup> Kòò mǎu yete a kpeti bɛɛ ò kùɔ. Cómú kɛ́ɛ́ nkéyáúkúnne a kǎnti.

## 2

*Sosuwee tǎmmè benitibè bédébè kè bè bo paaté Sedikoo*

<sup>1</sup> Kè Nunni birɛ Sosuwee tǎ mbenitibè bédébè kè bè bo kɔte kébánné képaaté dihéi. Kè bɛɛ ité Sitimmu kékɔte Sedikoo kébáté onitipòkù mǎu wèè dɔuti dɔutinè benitidaabè o cǐɛ̀tè kè bè ò tu Dahabu, ke bo yié. <sup>2</sup> Kè bɛɛ náké Sedikoo kóo kpààti ke dǎ: Isidayɛɛribɛ mabè tanní diɛ nkeyènkè ke bo paaté dihéi. <sup>3</sup> Kòo kpààti tǎ mbenitibè Dahabu borè ke dǎ: Benitibè bèè kàtení a cǐɛ̀tè, bè kàtení ke bo paaté dihéi ndi. Denneni be!

<sup>4</sup> Kè Dahabuu sǎnne de kó benitibè bedé ke dǎ: Bè kàtenímu yie n cǐɛ̀tè m me nyí yé bè yènni kè. <sup>5</sup> Bè yè dè urike dii mǎnni ndi kè bè kpetí yecàkè, n yí yé bè kòte kèè bíékè. Tǔnnenè be di yóó bè nintemu.

<sup>6</sup> Ke yé kòò bè dèe ntimùmmùnti nti, ke bè sǎnne titǎnti matì miɛke ò dǎò tì. <sup>7</sup> Kòo kpààti tǎnni bèè yè, kè bèè kpetínné dihéi kó dibòrì, kè bèè bè tǔnne kényè Suditɛɛ tipèti borè diyèrì. <sup>8</sup> Kè de kó benitibè nsɔri timùmmùnti ñnkè, bè mu nyí nduó kè Dahabuu de koo be borè, <sup>9</sup> ké bè náké ke dǎ: N yému ke tú ti Yiè nKuyie ndi duó ndi nhèi. Benitibè bɛmǎu kèè di kpéi nkè kufɔwáá nkuù bè auté kè bè kǎnti au. <sup>10</sup> Ti kèèmu di yènni Esibiti kè di Yiè nKuyie ndǎò dè, ke kèété tipènti kóo dàméèrì kè dè kpeí kè di sènté, ke kèè di kùòmè Aməriibe kó bekpààtibè bedé Sionni nè Ōku kukó Suditɛɛ kó diyáà ke bè pǎnte. <sup>11</sup> Ti dè kèèmu kè ti kǎmbùàti duò, òmǎu ténke í mǎke dikǎmbùò

ke bo di baao. Di Yiè nKuyie ndi tũ nkù kuù baké keĩnkè nè ketenkè. <sup>12</sup>N di báammu ke tú di yú Kuyie nyètìrì ke dò di yó n dɔ̀ò mesàà n di dɔ̀ò mè, ké m benke de kó mecannimè. <sup>13</sup>Dí b́ei nweti weti ke dò di yóó yóu n cice nè n yǒ nè n yǒfũ̀ kɔ̀be nè be ćeĩ kɔ̀be benitidaabè nè benitipòbè.

<sup>14</sup>Kè de kó benitìbè dò: Ti bo kúmè bo ntǔũ kè f́s̀ò sàà í ti dáa. Kè ti Yiè nKuyie nti duó ndihèi ti yóó da dɔ̀omu mesàà.

### *Dahabu s̀nnemè Sosuwee t̃ mbè*

<sup>15</sup>Kè Dahabuu bè c̀ũnnè kuhũ̀ tebòtè. O c̀f̃ètè do cómmú dihèi kó kuduotí ìnkè nke. <sup>16</sup>Kòo bè nàké ke dò: Kɔ̀tenè ditàri bíékè kénsɔ̀ri ke dò yewe yètããti. Kè bèe w̃etení kè di né na kékété, kè di kètè di yàa bo bè conè.

<sup>17</sup>Kè de kó benitìbè dò: Nte a yóó dɔ̀òmè, kè tí na ké da dɔ̀ò ti yu Kuyie nyètìrì ke b́ei nti. <sup>18</sup>Kè ti tatiní dii m̀nni dihèi á núnne mupàakonwũ̀s ntebòtè a ti c̀ũ nte. Kàa dèè á tíi nha kɔ̀be bemou a c̀f̃ètè mièke. A cice nè a yǒ, a yǒfũ̀ kɔ̀be nè a c̀f̃ètè kɔ̀be benitidaabè nè benitipòbè. <sup>19</sup>Kàa c̀f̃ètè kou m̀ou yè, kè ti ò kùò dè tu o kó meyei mme, kè ti me nkùò òm̀ou a c̀f̃ètè mièke dè tu t̃i kó meyei. <sup>20</sup>Kàa me nti dáa, ti ténke báa da dɔ̀ò ti yu Kuyie nyètìrì ke b́ei nti. <sup>21</sup>Kòò dò: N yiemmu di b́ei nti.

Kè bèe ò cau nkéité, kòo p̀ankèe núnne mupàakonwũ̀s ntebòtè. <sup>22</sup>Kè de kó benitìbèe kɔ̀te kénsɔ̀ri ditàri ìnkè ke dò yewe yètããti, bèè do bè t̃unne kè bèe bè wammú kémánté kèw̃etení. <sup>23</sup>Kè de kó benitìbè bedée c̀téní ditàri, késénté kukó nSuditèè, kèw̃ete Nunni birè Sosuwee borè kòò nàké dèè dòò. <sup>24</sup>Ke dò: Ti Yiè nKuyie mmènke ti

duómumu de kó ketenkè, bè ti yà ke be kònti aumu bemou.

### 3

#### *Isidayeeribe sèntémè kukó Suditèè*

<sup>1</sup> Memme Sosuwee nè Isidayeeribe kè bèe íté Sitimmu dikũnweñni sèi kébáté Suditèè kényiè nke baànè bè bo sèntémè. <sup>2</sup> Yewe yetããti kó difãnkúò kè Isidayeeribe kó bekótíbèe ce mbe karì dimou, <sup>3</sup> kénáké benitibè ke dò: Kè di yà kè ikuó niùbè Defiibe tùóté ti Yiè nKuyie ntaummè tou ke kèté, dí tũnne. <sup>4</sup> Dii yó nni kè di tũ nke yé di í yémè kuce. Di bá ndi tókénè, dí di bə mmefiè nkè mè mbo cidòmétiri òmáà.

<sup>5</sup> Kè Sosuwee náké benitibè ke dò: Dí wénkũnne dimáà, ti Yiè nKuyie nnaa yóò dɔ̀ò tidietì kperè nde di cuokè.

<sup>6</sup> Dindi ikuó niùbè, tùóténè Kuyie ntaummè tou kényiité, kè bèe di tùóté kényiité. <sup>7</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: M bo da déúkũnne yíe ny-Isidayeeribe bemou ìkè kè bèe banté n da bonèmè n do bonè mèè botí Mɔ̀yiisi. <sup>8</sup> Kè kuu yíe ke dò: Náké ikuó niùbè bèè tɔ̀ Kuyie ntaummè tou, kè bè ta dii mɔ̀nni Suditèè bè ncómmú meniè mmieke.

<sup>9</sup> Kè Sosuwee yú benitibè ke dò: Tóónnènní kékéè ti Yiè nKuyie nyè mmù, <sup>10</sup> kénáké benitibè ke dò: Nè die mmieke nke di yóò bantémè ti Yiè nKuyie ndi bonèmè, ke yóò beti Kannahã kɔ̀be nè Itiibe nè Efiibe nè Pedisiibe nè Kidikasiibe, Amoriibe nè Sebusiibe. <sup>11</sup> Kuyie nkuù te ikuó niùbè ketenkè kemou, bèè tɔ̀ ku taummè tou beè yóò niité keta Suditèè mieke. <sup>12</sup> Tããténè Isidayeeribe botí tepítè nè idèi mieke onitì òmáà òmáà. <sup>13</sup> Ikuó niùbè bèè

tɔ ti Yiè nKuyie nkùù baké ketenkè nè keĩnkè ku taummè ɬu, bè bo nyóó na dìi m̀ǹǹni kukó nSuditēē kó menie nkè mè p̀ǹke kèétému, mèè do p̀ũ̀ ñde fũ̀ kè mè mp̄nkù, kè mèè do p̀ũ̀nní kè mèe cómmú só kèpénné.

<sup>14</sup> Kè benitibèe íte ke bo sénté Suditēē, ikuó niùbè bèè tɔ Kuyie ntaummè ɬu kè bèe niité de ìkè. <sup>15</sup> Dè do tú mudidèi m̀ǹǹni ndi, ke s̀ nSuditēē ta menie nke píe, ikuó niùbè bèè tɔ Kuyie ntaummè ɬu kè bèe na menie. <sup>16</sup> Kè mèe cómmú kukó nyuu dedétirè Atãã Sadiãã bíkè kè metēmèe p̀nté káyúnné dàmèèrì mukókúú nkou bíkè ted̀ntè Adabu kó dikp̀àà, kè Isidayeeribe na dekperè késénté kénwetí Sedikoo. <sup>17</sup> Kè ikuó niùbè ncómmú kukó ncuokè ke tɔ Kuyie ntaummè ɬu, kè Isidayeeribe bem̀uu yàa sénténè diyàà terì.

## 4

### *Bè fú nyèè t̀arè Suditēē mièke ke bo ndennini*

<sup>1</sup> Isidayeeribe sénté dìi m̀ǹǹni Suditēē kédeè, kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke d̀: <sup>2</sup> Tããténè Isidayeeribe botí tepítè nè idèi mièke onitì òmáà òmáà. <sup>3</sup> Kè bèe ta kukó ncuokè ikuó niùbè cómmú dè, kéwáa nyet̀arè tepítè nè yèdèè kèntò kédóu ndi yóó yie ndè.

<sup>4</sup> Kè Sosuwee yú benitibèe tepítè nè bèdébè bè tããté bè Isidayeeribe botí mièke ké bè nàké ke d̀: <sup>5</sup> Tannè kukó nSuditēē cuokè bè cómmúnè dè ti Yiè nKuyie ntaummè ɬu, bá wè kòo buuté dit̀ari, Isidayeeribe botí màmè. <sup>6</sup> Kè yè m̀bo, kè di bí di beke diyie mari ke tú: Yèt̀arè yie ntu ba? Di d̀: <sup>7</sup> Ti do senti Suditēē nwe

nè ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu kè menie ncómmú, de kó yetárè yó mbomu sáà ke denniní Isidayeeribe Kuyie ndòò tìi dieti.

<sup>8</sup> Kè Isidayeeribe dɔò Sosuwee bè nàké tì, kéwáá nyetárè tepíítè nè yèdéè be botí màmmè kéntū nti Yiè nKuyie nnákémè Sosuwee kè bè nyè tɔ kédóú mbè yóó yíè ndè. <sup>9</sup> Kè Sosuwee fíi nyetárè teyè tepíítè nè yèdéè, ikuó niùbè do tɔ ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu ke cómmúnè dè, kè yè kraá dè bo nè yíenní.

<sup>10</sup> Ikuó niùbè bèè tɔ Kuyie ntaummè tɔu kè bè ncómmú kukó ncuokè, kè ti Yiè nKuyie ndo duó nkè Sosuwee bè nàké tì timɔu dɔò. Sosuwee do tūnne Mɔyiisi ò nàké tì nti timɔu. Memme kè benitibe bemɔuu sénté kukó mmecãã. <sup>11</sup> Bè sènté dii mɔnni bemɔu ke deè kè ikuó niùbèè niité be iikè nè ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu. <sup>12</sup> Kè Dubenniibe nè Kadiibe nè Mannasee kabe dikéè kè bèè niité fekpàrinafe iikè kéntū Mɔyiisi do bè nàkémmè. <sup>13</sup> Kè behããpòmbè sikɔupíísìnàà (40000) bèè do baati tikpàrinenti mudòò kpeti. Kè bèè sénté kukó nSuditèè kénwetí kubiriku kè ti Yiè nKuyie mbè bonè. <sup>14</sup> De kó diyie kè ti Yiè nKuyie ndéúkùnne Sosuwee Isidayeeribe bemɔu iikè, kè bèè ò yàte ké nhò dé o fòmmu mumɔu mieke bè do dé màè botí Mɔyiisi.

<sup>15</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dɔ: <sup>16</sup> Duó ndinùù ikuó niùbè bèè tɔ Kuyie ntaummè tɔu kè bèè yè Suditèè.

<sup>17</sup> Kòò bè duó ndinùù. <sup>18</sup> Ikuó niùbè bèè tɔ ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu bè yènní dii mɔnni kéna dikonnébènni, kè menie nwète kèpònté mè do dòmmè kè kukó nSuditèè píe. <sup>19</sup> Bè do sènté

kukó nSuditēē otànkù ketiwè yìè pínnì ndi, kébáté Kidikaadi Sedikoo fōnkúò.

<sup>20</sup> Kè Sosuwee fíí nKidikaadi yetárè tepítè nè yèdéè bè do tùóté yè kukó nSuditēē miēke. <sup>21</sup> Ò dèè mēmme kénáké Isidayēeribe ke dò: Kè di bí di beke diyìè mari ke tú ba nkó yetárè nye? <sup>22</sup> Dí ì nàké ke dò: Ti do senti kukó nSuditēē nwe kè meniē ncómmú kè tí na dekperè késénté. <sup>23</sup> Ti Yiè nKuyie nkuù do cònné kukó nSuditēē kó meniē nkè dèe kpeí kè tí sénté, kù do dòò mèè botí tipèntì kóo dà mèèrì kè tí sénté. <sup>24</sup> Kù dòò mēmme kè benitìbè bemou bo banté kù kpeñnì mè mme, kè tí nkù dé sáà.

## 5

*Amōriibe kèè mè Isidayēeribe kpéí nkè kufōwaá mbè pĩ*

<sup>1</sup> Kè Amōriibe kpààtibè bèè bo Suditēē diyìè taà kèè bíékè nè Kannahāā kōbe bèè bo dà mèèrì také, kè bèe keè ti Yiè nKuyie ncónnémè kukó nSuditēē kó meniē, kè Isidayēeribe sènté, kè kufōwaá mbè auté, bè í ndàátí ke bo baao Isidayēeribe.

*Bè cāmmúmè Isidayēeribe bè pié bè kuce miēke*

<sup>2</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: Dòò metántènsiè nkécāmmú Isidayēeribe bè pié bè kuce miēke.

<sup>3</sup> Kòo dòò metántènsiè nké bè cāmmú dicāntétāri ñnkè. <sup>4</sup> Nte dèè do te kè Sosuwee cāmmú benitidaabè bè do yetiní Esibiti kè bèè kó dimàà ndò nkéna kékote mudoò, bè do ku dikpáà cuokè nke. <sup>5</sup> Bè do yetiní Esibiti kè bèè bo bè do cāmmúmu, bè do pié bè kuce bèè do í cāmmú. <sup>6</sup> Isidayēeribe do yènní Esibiti kèmmōke yebie nsipísìnàà ndi dikpáà, bè do yetiní



kè bɛ̀è dò mbè bo na kékɛtɛ dikpànni kè bɛ̀e kú, bɛ̀e yete mɛ̀è kpéí ti Yiè nKuyie nkpeti, kè kù dò bɛ̀e í tati kù do yɛ̀ nkù yóó duó ndùì èi bɛ̀e yembè, mɛ̀naamiè nnè mɛ̀cekùò ndè pũ̀ ò ndè. <sup>7</sup> Bɛ̀e bí ìi do cɔ̀utɛ bɛ̀e fɔ̀tè, kè Sosuwee bɛ̀e cãmmú ke yé̀ bɛ̀e mu ndo í cãmmúmè. <sup>8</sup> Ò bɛ̀e cãmmú kɛ̀deè kè bɛ̀e mbo bɛ̀e karè nye ke yàa miɛ̀tɛ̀nè. <sup>9</sup> Kè ti Yiè nKuyie nhò nàkɛ̀ ke dò: N dèite yíe ndi fɛ̀i nyi, di yènnènní ì Esibiti.

Dɛ̀e te kè bɛ̀e yu de kó dibòrì ke tú Kidikaadi nè yíenní.

### *Bè baámmè diyentébanni Kannahã*

<sup>10</sup> Dɛ̀e mɔ̀nni kè Isidayɛ̀eribe nkari Kidikaadi kɛ̀baá ndiyentébanni otànkù yíè tɛ̀píitè nè dinaannì yíè kuyuoku, Sedikoo èi kó kubiriku. <sup>11</sup> Kè bɛ̀e di de yíè dihèi kó tidiiti, kɛ̀cááké pɛ̀è wèè í kɔ̀rɛ̀nè mutie mùù muuti nè tidiiti tìi cìe. <sup>12</sup> Kè dɛ̀e wenté kè mánni tɛ̀nke í mbo, kè bɛ̀e nyo nKannahã kó mudii.

### *Sosuwee yàmè wèè baké Kuyie nhããpònnafɛ̀*

<sup>13</sup> Diyie marì kè Sosuwee mbo Sedikoo také kɛ̀yà onitì mɔ̀u kòò to mɛ̀sebii nke cómmú, kè Sosuwee ò beke ke dò: A tú ti kouaà kè ti dootitòu? <sup>14</sup> Kòò dò: N tú wèè baké wènwe ti Yiè nKuyie nhããpònnafɛ̀, m bo ke tuòkùnímu. Kè Sosuwee nínkóo o ìkè ke dò: N yíè, a dó kɛ̀ n náké ònti?

<sup>15</sup> Wèè baké ti Yiè nKuyie nhããpònnafɛ̀ kòò dò: Dèite a neùtì, a cómmú dibòrì sààrì ndi.

Kè Sosuwee tì dèite.

## 6

### *Isidayɛ̀eribe pòntemè Sedikoo*

1 Sedikoo èi do kpetí táu nwe ke páké Isidayεεriβε κρεί, òmòu í taà òmòu με νύι yiè. 2 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: N da duómму Sedikoo èi nè di kóo kpaàti nè o ããpòmbè kperíbè. 3 F́s nnè a ããpòmbè di níí fité Sedikoo èi kuce mèmáà diyiè miεke ke dò γεwe γεkuò. 4 Kè ikuó niùbè bèyiekè ntò yetátehe yèyiekè ke ni ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìkè, diyiè yiénni yiè kénheu kè di fité dihei kuce mèyiekè. 5 Kè ditáteheu kuó ndii mònni dí uu dimou Sedikoo èi duotí yóó domu bá wè kòo wetínnè o ìkè.

6 Kè Nunni birε Sosuwee yú ikuó niùbè bèyiekè ke dò: Túóténè ti Yiè nKuyie ntaummè tou, kè ikuó niùbè tóbè bèyiekè ntò yetátehe yèyiekè ke ni.

7 Kè behããpòmbè nni ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìkè kè dí fité dihei.

8 Kè ikuó niùbè bèyiekèεε túóté yetátehe yèyiekè, kéniié ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìkè kénheu. 9 Kè behããpòmbè mabè nni ikuó niùbè bèè eu yetátehe, kè ti Yiè nKuyie ntaummè tou bè tũ nkè behããpòmbè tũnní kè yetátehe kuò. 10 Sosuwee do bè nàkémυ ke tú bè báá wekii bè ndò nyúo ke kémμú ò bo yímè: Uunè! Kè bè né uu. 11 Kè bèε fité dihei kuce mèmáà diyiè mari máà miεke nè ti Yiè nKuyie ntaummè tou, kékò mbè bàté dè kéduó.

12 Kè dèε wenté dikũnweñni sèi, kè Sosuwee duó nkè ikuó niùbèεε tó ti Yiè nKuyie ntaummè tou. 13 Kè behããpòmbè mabè nni ikuó niùbè bèè eu yetátehe be ìkè, kè ti Yiè nKuyie ntaummè tou bè tũ, kè behããpòmbè tóbè tũnní, kè yetátehe kuò. 14 Diyie didéri yiè, kè bè tó fité dihei kuce mèmáà, ké mμε nhõ nke dò γεwe γεkuò. 15 Diyienni yiè keyè dikũnweñni sèi kéfité dihei ke dò kuce mèyiekè. De kó diyie dimáà ndi bè fitémè kuce mèyiekè. 16 Kè bè

nfti kuce meyiémmè, kè ikuò nùbè eu yetātehe, kè Sosuwee náké benitìbè ke dò: Uunè! Ti Yiè nKuyie ndi duómmu dihei, <sup>17</sup> dí dì kùò páíí kè di éí dè ntú ti Yiè nKuyie nkperε. Dí yóu Dahabu onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè omáà nè bèè bo o cīètè, ò sòò sònnε mèè kpéí nti tōnní bè kè bè bo paaté dihei. <sup>18</sup> Dòònè meyoómmè di báá yúúkú dèmarè, kè di tùóté dèmarè di yóó ānné meyoó mme Isidayεeribe kè bèε bè kùò. <sup>19</sup> Mesòò nnè timátì péítì, disòowũḏ nè timátì dè yó ntú ti Yiè nKuyie nkperε ndε, kè dí dè ānné ku cīètè mieke.

<sup>20</sup> Kè bèε eé yetātehe, kè bèε uu kè kuduotíi do, kè Isidayεeribeε ta dihei bá wè kòò wetínné o ìikè. <sup>21</sup> Kè bèε kuò benitìbè bemou benitidaabè nè benitipòbè, ibí nè bekótìbè, inààke nè ipe nè sāmmarímúbè.

### *Sosuwee yóumè Dahabu*

<sup>22</sup> Kè Sosuwee náké benitìbè bedébè bè do tō mbè ke dò: Tannè Dahabu onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè cīètè kóò dènnení nè o cīètè kòbe bemou kéntũ ndi sòò ò nàké tì.

<sup>23</sup> Kè bèε ta kédennení Dahabu nè o yembè nè o yōfũḏ kòbe bemou, nè o kòbe bemou. Kè bèε bè kànnε bè báté dè kètóónnè bemáà, kéndake be kpéí. <sup>24</sup> Bè me nyí kécóu ndiheì nè dèè kó dimáà bo di mieke, kétúóté mesòò nnè timátì péítì, disòowũḏ nè timátì kètanne ti Yiè nKuyie ncīètè. <sup>25</sup> Kè Sosuwee yóu Dahabu onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè nè o kòbe kè bè nfòù, ò sònnε mèè kpéí nho tō mbè kè bè paaté dihei. Dahabu kó kufuku kpaá bomu Isidayεeribe cuokè nè yíenní.

<sup>26</sup> De mànni ndi Sosuwee béimmè kényú ti Yiè nKuyie nyètìrì ke dò:

Wèè bo ndó kémaá dihei dii, nhò bo yà!

Ò bo ndi pũũku kòo bíketirèe kú,

kòo ndi kpeti yecàkè kòo bíyããtèe kú.

<sup>27</sup> Kuyie ndo bonèmu Sosuwee kòo yètìrì feité be tenké kemou mieke.

## 7

### *Akãã dòòmè meyei nkè bèe ò kùò*

<sup>1</sup> Kè Isidayeribe dòò meyei ndiemè, kétúóté ti Yiè nKuyie nyè mbè báá túóté dè, kè ku miekee bè peike. Sudaa naàmùnkù kou Sedaa birè Sabudi weè do peité Kadimii, kòo peité Akãã. Akãã weè do yùúúú.

<sup>2</sup> Kè Sosuwee tã mbenìtìbè kè bè bo paaté Aii èi, dihei dii bo Betèedi diyie yìenì kèè bíékè, ke tókénè Beti-Afenni, kè bèe kote ké di paaté. <sup>3</sup> Bè wètení merime kòò nàké ke dò: De kó dihei í deu a báá fẽũ mbenìtìbè bemou. Sikoupiisidé (2000) yoo sikoupiisitàti (3000) yó nsànnèmu.

<sup>4</sup> Bèè do kote, bè bo ntùòke sikoupiisitàti (3000). Kè Aii kòbee bè na kébeti. <sup>5</sup> Bè kùò bèè nìtìbè bo ntùòke sipisitàti nè bèkuò, kè bèe bè bèti kédenne dihei kó dibòrì Sebadimmu ké bè cũũnko, kè kufõwáá mbè auté kè dèe bè kpei.

<sup>6</sup> Sosuwee nè Isidayeribe kó bekótìbè kè bèe kèrì be yààtì, kèpũ mmutáá mbe yò kènnínkú ti Yiè nKuyie ntaummè tau ìkè nè kuyuokoo. <sup>7</sup> Kè Sosuwee béi nke dò: Áú, n Yiè nKuyie! Dè yĩme kàa ti séenní kukó nkè Aməriibe yóó ti kuò? Ti na nkpaaní kukó nSuditèè kó diyáà. <sup>8</sup> Kuyie nha báá yĩ n da cààrè, m bo yĩ ba? Tínti Isidayeribe ti dootitòbè

ti namu. <sup>9</sup> Kannahãã kɔbe nè yehékè teyè kɔbe yóó tì kèèmu ké ti dinté kékuɔ, kàa né yĩme kébenke a yetidierì?

<sup>10</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: Íté! Dè yĩme kàa nìnkú ke sɪí? <sup>11</sup> Díndi Isidayeeribe di dòò meyei mme ke yete n di nàké tì, ke yùúkú n do yē ndi báá yúúkú dè, ke dè sɔnne di nentì miεke. <sup>12</sup> Di ténke í yóó na di dootitɔbè, di dootitɔbè yó ndi betimu ke di kòu. N ténke í yó ndi bonè, kè di í dènne n yē ndi báá túóté dè di cuokè. <sup>13</sup> Íté kéwénkùnne benitibè! Náké be kè bèe wénkùnne bemáà kè ti naa máá. Á bè nàké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie ndíndi Isidayeeribe di tũ nkù mĩ tu n yē ndi báá túóté dè, deè bo di cuokè, kè di í dè dènne di báá na kébaao di dootitɔbè. <sup>14</sup> Nanke dikũnweñni, á tí nyiwuɔ nyiwuɔ kétãũ tété kè m benke kùu wuɔ nkùu bate tinaàmuntì, kè m benke kùu naàmunkù kùu bate sicéĩ, kè m benke tèè cĩètè tēe bate benitibè. <sup>15</sup> Kè m benke wèè niti bèe ò còu nnè o kperε demɔu, ò yete mèè kpéi n nàké ti ke dòò meyei ndiemè Isidayeeribe miεke.

<sup>16</sup> Dikũnweñni sèi kè Sosuwee tí nyIsidayeeribe kó iwuɔ nyimɔu. Kè Kuyie mbenke Suda kó kuwuɔ. <sup>17</sup> Kòo bè bàte be naàmuntì, kè Kuyie mbenke Seda kòku, kòo bè bàte be céĩ, kè Kuyie mbenke Sabudi kperε. <sup>18</sup> Kòo bè bàte onitì onitì, kè Kuyie mbenke Akãã. Akãã cice do tú Kadimii, kè Kadimii cice tú Sabudi, kè Sabudi cice tú Seda. Suda kó kuwuɔ kɔbe mbe. <sup>19</sup> Kè Sosuwee ò nàké ke dò: Banté ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù deumè ké n nàké demɔu, a báá n sɔnne demarè.

<sup>20</sup> Kè Akãã dò: Eé, mĩ dòò meyei ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù ìkè. Nte n dòò dè: <sup>21</sup> N yà

ti dootitabè nentì miεε nke Mesopotamii kabε kó diyaàbòrì sààrì marì nè medítibii nsikəusidé (200) nè disəwènnì cidóò kó dikéè, ke dè yaa nke tùóté, di bo dè yà n tou miεε, kè dè kūrì kè idíítí ni.

<sup>22</sup> Kè Sosuwee tō mbenitibè kè bèε kəte o dieku kənsó ndè me ndò nkè idíítí ni. <sup>23</sup> Kè bèε dè kūté o dieku kétaní Sosuwee nè Isidayεεribε beməu borè, kè bèε dè cou ti Yiè nKuyie nyikè. <sup>24</sup> Sosuwee nè Isidayεεribε beməu kè bèε tùóté Akāā nè idíítí nè diyaàbòrì nè disəwènnì nè o bí, initidaaì nè initipòì nè o nààke nè o sāmmarímúbè nè o pe nè o bəó nè o touku nè ò məke dèè kó dimàà, kəkətenè kubiriku bè tu kù Dikənkəðnnì biriku. <sup>25</sup> Kè Sosuwee náké Akāā ke dò: Fṣṣ te kè meyei nti tùðkení, ti Yiè nKuyie mbo da dəð meyei nyie.

Memme kè Isidayεεribεε buótí Akāā yetārè kékuə, ké me ndəð o kabε beməu nè o kperε deməu, <sup>26</sup> kétíí ndεborè ditánténkou diεrì kè di kraá bo nè yíenní, dεè te kè bèε yu dεborè ke tú dikənkəðnnì biriku.

Memme ti Yiè nKuyie mmieke domè.

## 8

### *Bè pəntεmè Aii*

<sup>1</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: A bá nyĩkù, a kəmbùəti bá nduə, tùóté a āəpəmbè beməu kè dí kəte képi Aii, n we nda duómmu nè o kóo kpààti nè o nìtìbè nè o εì nè o tenkè. <sup>2</sup> Á pənte Aii nè o kóo kpààti a pənte mēè botí Sedikoo nè o kou, kè dí εí be kperε nè be wūə. A duó nkè behāəpəmbèε bè dəké diyie yienì kèε bíékè.

<sup>3</sup> Kè Sosuwee báátí nè o āəpəmbè ke bo pi Aii, kétāāté bekpàrìnuəmbε sikəupípisitàāti (30000)

kénií nkeyènkè, <sup>4</sup> ké bè nàké ke dò: Kòtenè kénhoke dihei fōnkúò, di báá dèténè dihei. Dí nwāké, kè dè fuute dí yènní. <sup>5</sup> Mí nnè n kòbe kè ti taroo dihei, kè bè yènní ke bo ti dokénè tí coké ti sòò yīmè. <sup>6</sup> Bè yóó ti betimu kè tí bè dèténè dihei kè be yèmmè ndò nti coké ti sòò yīmè. <sup>7</sup> De mōnni kè dí yènni kèpante dihei. Ti Yiè nKuyie ndi ndi duómmu. <sup>8</sup> Kè di ta dihei dí di cóu nkédòò ti Yiè Kuyie nyèmmè kèntū n di nàké ti.

<sup>9</sup> Kè bekpàrinuombèe kòte Sosuwee bè benke dè, kénhoke Aii nè Betèedi de cuokè diyie yèni kèè bíékè, kè Sosuwee nkpaánè besombe keyènkè.

<sup>10</sup> Kè dèe wenté kè Sosuwee wénni o nìtibè kètānké Isidayeeriibe kó bekótibè kè bèe niité fenafe. <sup>11</sup> Kè bekpàrinuombèe ò neinè kè bèe kòte Aii kètóonko kébáté Aii bakù cānku bíékè kè kubiriku makù nsoké nè Aii be cuokè. <sup>12</sup> Kè Sosuwee túóté benìtibè bè bo ntùðke sikoupsinūmmù (5000) ké bè òò ndiyie yèni kèè bíékè Betèedi nè Aii de cuokè. <sup>13</sup> Kè diñni dieri mbo dihei bakù cānku bíékè, kè diteri bo diyie yèni kèè bíékè, kè Sosuwee yie mbo kubiriku de kó keyènkè. <sup>14</sup> Kè Aii kóo kpààtì yà Isidayeeriibe, kébáátì mecāā nnè o āāpòmbè ke bo bè dokénè ò sòò bè doké ndè Suditēē biriku, ke weti tēdōntē Adaba kó dikpāā. Bá bè í yé ke dò mbèmbè òke diyie yèni kèè bíékè. <sup>15</sup> Sosuwee nè o kòbe kè bèe dōò kéndò mbè coké kèwetinné dikpāā dieri bíékè. <sup>16</sup> Kè bèe péi nkè benìtibèe íté dihei dimou, ké bè tūnne kédéténè dihei. <sup>17</sup> Kè bèe yè bērou kētūnne Isidayeeriibe, bá òmōu í nkpaā Aii ke baa dihei. <sup>18</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: Youte a kpānni Aii bíékè, n da duómmu de kó dihei.

Kè Sosuwee yie. <sup>19</sup> Ò yòute dii mōnni o nòutè kè

Isidayεεριβε βεε do sari kε βεε yenni macāã nkεta dihei kε di do, kε di cου ndende bamba.

<sup>20-21</sup> Kε Aii kabe wεεte keya kuyuku datinneme be ei, kεmontε be bo cokε kεcuo nkεε biekε. Sosuwee nε o kabe βεε do coku kε βεε ya βεε do sari diyie yieni kεε biekε be yennime ke cou ndihai, kεwεεte kedokene βεε be beti. <sup>22</sup> Bεε cou ndihai kε βεε yenni kε βεε cεtinne Aii kabe de cuokε, omou i nyente. Kε βεε be kou bemou, <sup>23</sup> kεpī nhAii koo kpāati kεkotene Sosuwee bore.

<sup>24</sup> Isidayεεριβε kou dii monni βεε be tūnne dikpāa miεke kedeε kεwεtenι dihei kεkou besambe bemou. <sup>25</sup> Aii kabe, benitidaabe nε benitipobe be kou be do bo tekoupiiite nε sikoupside ndi (12000). <sup>26</sup> Kε Sosuwee nyuo o kpānni Aii biekε kε be ya koune benitibe bemou kedeε. <sup>27</sup> Sosuwee nε o kabe kε βεε ei be kperε nε be wūō kεndonne ti Yiε nkuyie nti nhō nakεmε. <sup>28</sup> Kε Sosuwee cou nhAii kou coute fuku fuku kenaa ntidobonti ba demare i de bo nε yienni, <sup>29</sup> kenunne Aii koo kpāati mutie kou nsake nε kuyuokoo. Diyie tati dii monni kε Sosuwee duo nkε βεε o cūnni kedou ndihai manku dibori, ketii nditāntenkou o inkε kε di kpāa bo nε yienni.

### *Sosuwee kaammε Kuyie nkuo imou Isidayεεριβε*

<sup>30</sup> Kε Sosuwee maα ti Yiε nkuyie nyIsidayεεριβε tū nkū diwūōtanni ditari be tu di Ebaadi di inkε. <sup>31</sup> O di maane yetare yeε i ciekε yenyε. Timati mati i kaake ye kεndonne Moyiisi ti Yiε nkuyie tonti do ti nakεmε Isidayεεριβε, kε ti wari o kou patiri miεke, kou ku fie iwūō ketuo kεfiε metaummε kpeyi. <sup>32</sup> Kou wari Moyiisi kou ikuo yetare inkε Isidayεεριβε bemou ikε. <sup>33</sup> Isidayεεριβε nε be kou bekotibe nε bepātiwāabe nε bebaatibe kε βεε commu



kéfité metaummè tou kénwetí ikuó nìùbè Defiibe bèè dì tò. Isidayeeribe sòmbe nè bepòòbè, kè bè còmúmú bie nKarisimmu tārì ìnkè betòbè Ebaadi kperi ìnkè, kéndònnè ti Yiè nKuyie nkóo tǎntì Mǎyiisi do yē mbè níí dǎòmè kǎpā Kuyie nkó mesàà nyIsidayeeribe. <sup>34</sup> Kè Sosuwee kaa nyikuó imou, kékáannè Kuyie nyē nkè bè dǎò dè kùu bè dǎò mesàà nnè kù yē nkè bè dǎò dè kùu bè dǎò meyeyi, tìi kó dimàà wàri ikuó pátiri miéke, <sup>35</sup> kékáa nKuyie ntannò yemou kù do duó nyè Mǎyiisi, benitìbè bémou ìikè nè benitipòbè nè ibí nè bepòòbè. Bá ò í nsùó ndìmarì.

## 9

### *Sosuwee do taunnèmè Kabaǎǎ kǎbe*

<sup>1</sup> Kè bekpàatìbè bèè bo kukó nSuditēē diyìè yìèní kèè bíkè: Yetārè ìnkè kǎbe nè kubiriku kǎbe nè bèè bo dāmèèrì pǎémme kǎtuòkenè Dimaa. Itiibe nè Amǎriibe nè Kannahǎǎ kǎbe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe kè bèè keè bè pǎntemè Aii, <sup>2</sup> kǎwǎnnè bémou ke bo kpánnè Sosuwee nè o kǎbe Isidayeeribe.

<sup>3</sup> Kè Kabaǎǎ kǎbe keè Sosuwee pǎntemè Sedikoo nè Aii, <sup>4</sup> kǎsouté kéndò mbè bonní dedétirè ke tò mudii, ke bou tiyòti tìi kǎrì be sǎmmarímúbè, ke tò menàà nkó tidoutì kótì, tìi kǎrì kè bè yá. <sup>5</sup> Kè dáátì tiyaàcítì ke ànnè tineùti tìi kǎrì kè bè yá, ke tò pǎèbè bèè kpeí ke wèrì. <sup>6</sup> Kè bèè tuòkoo Kidikaadi kǎyà Sosuwee nè o kǎbe ke dò: Ti boní dedétirè nde ke dó nè dínì tí tau.

<sup>7</sup> Kè Isidayeeribe bè tǎnnè ke dò: We nyé kè di í ā diè nde detóónnè. Ti bo yǐme kǎ di taunnè.

<sup>8</sup> Kè bèè nǎké Sosuwee ke dò: Ti tú a kó betǎmbè mbe. Kè Sosuwee dò: Di tú àmbè? Di bonní de?

9 Kè bè dò: A kó betōmbè tínti ti bonní dihèi dètiri ndi, ke kèè a Yiè nKuyie nha tũ nkù kpéi nnè kù dòò tìi diètì Esibiti. 10 Nè kù dòò dè Amōriibe kó bekpààtìbè bedé kukó nSuditēē kó diyáà. Sionni, Esibonni kóo kpààtì nè Ōku Basāā kou, wèè do bo Asitadoti. 11 Ti èi kó bekótìbè ti nàkému ke tú: Túóténè mudii kékote ké bè co, kēmpī mbe tōmmú kè dí dōò metaummè. 12 Ntēnè pēē, ti sòò yóó kéténi kòò kpaá tonnìmu, bàmbà mmie nke kpéi ke pūūti ke wèrì. 13 Ti sòò yóó túóté menàà nkó tidouti kè ti pàannìmu, di mmōnni ke kēri, tinèutì nè tiyààtì kè dè kēri kuce okù mēè kpéi.

14 Kè Isidayēeribe kó bekótìbèe cōuté be dii bá bè í beé ti Yiè nKuyie. 15 Kè Sosuwee bè dōònè metaummè, kè bèe narike, kòò dò bè í yóó bè kùò. Kè Isidayēeribe kó bekótìbèe yie nke yú ti Yiè nKuyie nyètìrì.

16 Yewe yètāāti kó difōnkúò bè taummè ke dèè, kè Isidayēeribe keè bè bomè dēndē nde detóōnnè. 17 Kè bè mmōke yewe yètāāti mucēmmu kētuōke de kó benitìbè cie: Kabaōō nè Kefidaa nè Bedoti nè Kidiyā-Yeadimmu. 18 Bè í mbè kùò, ke yé Isidayēeribe kó bekótìbè do bè taunnēmè kényú ti Yiè nKuyie nyètìrì, kè be kōbe Isidayēeribe mbè kpānnè. 19 Kè bekótìbè bēmou dà: Tíi bè taunnè ke yu ti Yiè nKuyie nyètìrì, ti báá na ké bè kùò, 20 ti yóó bè yóumu kè bè nfòu ke yé ti béimmè ke yu ti Yiè nKuyie nyètìrì, ti yàà bo í nti Yiè nKuyie mmieke. Ntēnè ti yóó bè dōòmè. 21 Ti yóó bè yóumu kè bè nfòu ke ti do mmēniē nke ti kau idéi.

Bekótìbè ti mbéi. 22 Kè Sosuwee yú Kabaōō nìtìbè ké bè beke ke dò: Dè yīme kè di ti souté ke yē ndi cie

díetirì ke né bo ti také? <sup>23</sup> Di yó ntú tidaatì nti sáá, ke kōũ Kuyie nciētè kó ideí ké ndo mmēnie.

<sup>24</sup> Kè Kabaāṣṣ nìtìbè tēnné Sosuwee ke dō: Ti kèè di Yiè nKuyie nduómme mmē ku kóo tōnti Mōyiisi ke ntenkè ke tú dí nkòu bèè kó dimàà dè bo, kè kufōwáá nti pī nkè ti yīèkù di bo ti kuómè, dèè te kè ti dōò mēmmē. <sup>25</sup> Ti bo a nōu miēke nke a pénsirīmè, mēè da wenni dōò mē.

<sup>26</sup> Nte Sosuwee do yete bè bo bè kùómè kédōò tì. <sup>27</sup> De yiè kè Sosuwee duó nkè bè nkau ideí ke do mmēnie nyIsidayēeribe nè ti Yiè nKuyie nwūṣtōnni kpéi nkù dō bèè di maá dè. De kó benitìbè kpaá pīmmu de kó mutōmmú nè yíenní.

## 10

### *Isidayēeribe namè Amōriibe*

<sup>1</sup> Kè Adoni-Sedeke Sedisadēmmu kóo kpààtì keè Sosuwee pòntēmè Aii nè o kóo kpààtì ke bè kùò páíi ò do dōòmè Sedikoo nè o kóo kpààtì, kékeè Kabaāṣṣ kōbe taunnēmè Isidayēeribe ke bo be cuokè. <sup>2</sup> Kè kufōwáá mbè auté, ke yé yekpààtìhekè miēke Kabaāṣṣ do túmè dihei dieri ndi ke pēēté Aii, kè bekōmbòtiebe máà di bo. <sup>3</sup> Kè Adoni-Sedeke Sedisadēmmu kóo kpààtì tō nkè bèè náké Oammu Ebunōo kpààtì, nè Pídammu Yadimuti kpààtì, nè Yafia Dakiisi kpààtì nè Debii Ekunōo kpààtì ke dō: <sup>4</sup> Kōtēnní ké n teennè kè ti kpānnè Kabaāṣṣ kōbe ke yé bè taunnēmè Sosuwee nè o kōbe Isidayēeribe.

<sup>5</sup> Mēmme kè Amōriibe kó bekpààtìbè bènūmmùu wēnnénè Sedisadēmmu kou nè Ebunōo kou nè Yadimuti kou nè Dakiisi kou nè Ekunōo kou, kētúóté be āāpòntīrè képi Kabaāṣṣ kōbe mudoò. <sup>6</sup> Kè Kabaāṣṣ

kɔbɛɛ tɔ nSосуwee borè Kidikaadi kè bèè ò nàké ke dò: Kɔtení kédɛɛtɛ a kó betɔmbè, báá yetɛ Amɔriibe kó bekrààtibè bèè bo yetārè ñnkè beè wěnné ke bo ti dokénè.

7 Kè Sosuwee pánkɛɛ íté Kidikaadi nè behããpɔmbè nè bekràrìnuɔmbɛ. 8 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: A bá nyĩèkù m bè nda duómmu a yóó bè namu bɛmɔu páíí, òmɔu báá da na.

9 Sosuwee nè o kɔbɛ kè bèè íté Kidikaadi kényié nke kéri keyènkè kemɔu képi Amɔriibe bá bè í yé. 10 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Amɔriibe bútínné kécoké kè Isidayɛribe na Amɔriibe, ké bè auté Kabaãð, ké bè bèti Beti-Onɔ tārì, ké mbè kòùti kétuɔkenè Asekaa nè Makedaa. 11 Kè Amɔriibe coké kéncuti Beti Onɔ kè ti Yiè nKuyie ncũũnní yemátárè diɛyè kè yèè bè kùɔ kè bè nsũ kéréɛtɛ Isidayɛribe kùɔ bè nè yɛɛ.

12 Ti Yiè nKuyie nduó ndìi yìè Amɔriibe Isidayɛribe kè bè nkpa nkè Sosuwee béi nyIsidayɛribe bɛmɔu ìkè ke dò: Fɔ́ ndiyiè, cómmú Kabaãð ñnkè, fɔ́ nhotànkù kàa cómmú Ayanɔ biriku! 13 Kè diyìèe cómmú, kòo tànkùu cómmú, kè Isidayɛribe yàa nanè be dootitabè. Ti wàrimu Owenniwe pátíri\* miɛke ke tú: Kè diyìè ncómmú tiwetì cuokè ke dò diyìè difòurì ke í ta. 14 Kè de kó diyìè í dɔke ti Yiè nKuyie nyí yie ndiyiè marì onìti kpɛti mɛmmɛ kó kubotí. Ti Yiè nKuyie nku mómmɔnku kuù do kpa nyIsidayɛribe kpéí.

\* **10:13** Owenniwe pátíri: Iyie nkó dipátíri dikótíri marì ndi ke feti bàmbà. Bè múnke béimmu di kpéí 2 Sammuyɛri 1:18.

15 Sosuwee nè o kɔbe Isidayeeribe bemou kè bèe wɛte be kàri dè Kidikaadi.

*Bekpààtibè benùmmù do sɔrimè Makedaa tādènkù*

16 Kè Aməriibe kpààtibè benùmmù coké késori Makedaa tādènkù. 17 Kè bèe náké Sosuwee ke dò: Ti yàmu bekpààtibè benùmmù kè bè coké ke sòri Makedaa tādènkù. 18 Kè Sosuwee náké benìtibè ke dò: Biennè yetádiyè kékpetínné dibòri kémbaa. 19 Nkpáá betìnè di dootitábè, kè bè dinté, di báá yie nkè bèe kò nti Yiè nKuyie mbè ndi duómmu.

20 Sosuwee nè o kɔbe Isidayeeribe kè bèe kuɔ Aməriibe kéndó kè bè dèè, kè bèmabèè na káyenté kétaá be ekè iduotí fité yè. 21 Kè Isidayeeribe wɛte Makedaa bè bátè dè, òmòu ténke í ndáátí ke bè béinnè tìmatì.

22 Kè Sosuwee dò: Kpeténè kutādènkù kédennení bekpààtibè benùmmù bembe. 23 Kè bèe kpeté kè bè dènnení, Sedisademmu kóo kpààti nè Ebunɔ kou nè Yadimuti kou nè Dakiisi kou, nè Ekunɔ kou, kè bè duó nSosuwee. 24 Kòo yú Isidayeeribe bemou kénáké bèè do ò neínè ke ni mudoò ke dò: Kɔtènní kèna be fɔníí. Kè bèe ì na, kè Sosuwee dò: 25 Di bá nyīèkù kè di kɔmbùàtì duò, tɛínnè kényáúkùnnè di kòntì, ti Yiè nKuyie nyóó dòò miè mmè di dootitábè bemou. 26 Dè kó difɔnkúò kè bè kùɔ, késaa ndetie ndènùmmù. Kè bè nsake nè kuyuokoo.

27 Diyiè tati diì mɔnnì kè Sosuwee duó nkè bèe bè cūñnì kètanné kutādènkù bè do sɔri kùu mièke, kéíínné yetárè diyè kè yè kpáá bo nè yíenní.

*Sosuwee namè kubakù cànku kó yehèkè*

28 Dè kó diyiè dimáà mièke kè Sosuwee pi Makedaa kó dihèi kèkuɔ okpààti nè benìtibè bemou

ò í nsùó nhòmòù, kédòò okpààtì ò do dòòmè Sedikoo kou.

<sup>29</sup> Sosuwee nè o kàbe Isidayeeriibe kè bèe íté Makedaa kékòte kèpi Dibunaa èi kàbe. <sup>30</sup> Kè ti Yiè nKuyie mbè duó nde kó dihei kè bèe kuò okpààtì nè benìtibè bəmou, bè í nsùó nhòmòù, kédòò okpààtì bè do dòòmè Sedikoo kou.

<sup>31</sup> Sosuwee nè o kàbe Isidayeeriibe kè bèe íté Dibunaa kékòte kébáté Dakiisi èi také ké di pi. <sup>32</sup> Kè ti Yiè nKuyie mbè duó nde kó dihei kàbe kè bèe bè na diyie dèrì kékuò benìtibè bəmou bè dòòmè Dibunaa. Bè í nsùó nhòmòù. <sup>33</sup> Kè Odammu Kesee kpààtì báátí kéteennè Dakiisi, kè Sosuwee ò kuò nè o kàbe bəmou, ò í nsùó nhòmòù.

<sup>34</sup> Sosuwee nè o kàbe kè bèe íté Dakiisi kébáté Ekunòò èi také ké bè pi ké bè dokénè, <sup>35</sup> ké bè na kékuò benìtibè bəmou de yiè bè dòò mèè botí Dakiisi èi kàbe.

<sup>36</sup> Sosuwee nè o kàbe kè bèe íté Ekunòò kékòte Ebunòò èi ké bè pi ké bè dokénè, <sup>37</sup> ké bè na kékuò okpààtì nè o nìtibè, kèpi yehékè yèè dè táké kékuò benìtibè bəmou, ò í nsùó nhòmòù, ò dòò mèè botí Ekunòò èi kàbe.

<sup>38</sup> Sosuwee nè o kàbe kè bèe kónté kéwetínné Debii èi kàbe, ké bè pi, ké bè dokénè, <sup>39</sup> ké bè na kékuò okpààtì képuò nyehékè yèè dè táké ò í nsùó nhòmòù, kédòò Dibii kpààtì ò dòò mèè botí Ebunòò kou nè Dibunaa kou.

<sup>40</sup> Kè Sosuwee na yehékè yemou: Yetārè ìnkè kó bekpààtibè nè kubakù cǎnku kàbe nè kubiriku kàbe nè diyie yìenì kèè bíékè kàbe. Ò í nsùó nhòmòù. Kéndònnè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeriibe tū nkù do bè nàkémè. <sup>41</sup> Kè Sosuwee na Kadeesi-Bannea kéntò kétuòkenè Kasaa diyie yìenì kèè bíékè kubakù cǎnku, kéna Kòsenni kó kutempè kéntò

nkétuɔkenè Kabaɔ̃ɔ diyìè yìèní kèè bíékè kubakù youú. <sup>42</sup> Kè Sosuwee na bekrààtìbè beməu nè be ekè kuce mèmáà. Ti Yiè nKuyie nkuù do kra nku kó benìtìbè Isidayeeribe krànnì. <sup>43</sup> De kó difɔnkúò Sosuwee nè o kəbe beməu kè bèe wēte be kari Kidikaadi.

## 11

### *Bè dokémè Medommu bíi také*

<sup>1</sup> Kè Yabinni Asəə krààtìi keè Sosuwee namè yehəkè kètɔ nkè bèe náké Yobabu Matɔ̃ɔ krààtì nè Simmudonni kou nè Akisafi kou, <sup>2</sup> kètɔ nkè bèe náké tɛdɔntè Adaba tārè fiè nkó bekrààtìbè kubakù youú kəbe nè Suditēē biriku kəbe nè bèè təkènè Kinnadoti\* kóo dàméèrì, nè yehəkè yèè soké ditārì nè dàméèrì de cuokè kétuɔkenè Dəə kó kutempē diyìè yìèní kèè bíékè. <sup>3</sup> Kòo taunnè Kannahāā kəbe diyìè yìèní kèè bíékè kəbe nè bèè bo yetārè ñnkè, nè Aməriibe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Sebusiibe bèè bo yetārè ñnkè nè Efibe bèè bo Ediməə tārì peémme Misipaa kó kutempē mmieke. <sup>4</sup> Kè bèe báátì nè behāāpòmbè kénsū mesàà nke mǎnnè dàméèrì nùù kó mubirímú nè sisēī péu nè sinaasēī. <sup>5</sup> Kè bèe wēnnè beməu kébáté Medommu sibií borè ke bo dokènè Isidayeeribe.

<sup>6</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dà: A báá bè yòte, dè naa yó nkááké miè nkè n duó nkè bèe kúmu beməu Isidayeeribe ììkè. Kàa kéké be sēī duəti kécóu mbe naasēī.

<sup>7</sup> Sosuwee nè o āāpòmbè kè bèe bè do ké bè dèété dende bàmà mMedommu sibií borè. <sup>8</sup> Kè

\* **11:2** Kinnadoti: De kó tɛdɔntè bo Sennesadeti kó menie mborè.

ti Yiè nKuyie nduo nkè Isidayeeribee bè na ké bè bèti kubakù you bíékè kétuakenè dihei bè tu di Sidonni diewè, kétuakenè Misidefoti Misifoo Mayimmu diyie yiení kèè bíékè, kétuakenè Misipee biriku diyie yiení kèè bíékè, ké bè kùo bemou bè í nsùo nhòmòu. <sup>9</sup> Kè Sosuwee doò ti Yiè nKuyie nhò nàké ti kékéké be sɛɛ duoti kécóu mbe naasɛɛ.

### *Sosuwee namè Asoo*

<sup>10</sup> Kè Sosuwee nwɛtiní képi Asoo eì kékúo di kóo kpààti. Asoo do tú kubakù you kó bekpààtibè kó dihei dièrì ndi. <sup>11</sup> Kòo kuò benitibè bemou nè dɛɛ kó dimàà wéí, ò í nsùo nhòmòu, kécóu ndihei. <sup>12</sup> Kè bèe na bekpààtibè bèè wɛnné, ké bè kùo bemou nè benitibè kéndonnè Mɔyiisi ti Yiè nKuyie tɔnti do ti nàkémè. <sup>13</sup> Isidayeeribe do í cóu nyetārè ñnkè kó dihei mari, Asoo màà ndi Sosuwe do cóummè. <sup>14</sup> Kè Isidayeeribee kuò benitibè bemou bè í nsùo nhòmòu, kéheí be kperɛ demou nè be wũɔ. <sup>15</sup> Ti Yiè nKuyie ndo nàké ti ku kóo tɔnti Mɔyiisi ò do ti nnàké Sosuwee kè Sosuwee ti dòò timou ò í nsùo ntìmatì.

### *Sosuwee namè yehékè yemou*

<sup>16</sup> Memme Sosuwee namè yehékè yemou: Yetārè ñnkè kperɛ Nkefu kperɛ nè Kosenni kperɛ dikpàà tedòntè Adabaa biriku kperɛ nè Sefedaa, nè kubakù you kó yetārè nè de kó kubiriku kperɛ. <sup>17</sup> Kè bèe na bekpààtibè bèè bo ditārì dù í ã timútì, ke tókénè Seii, kétuàke Badikaadi kubiriku, Dimaa nè Edimoo tārì, ké bè kùo bemou páíí. <sup>18</sup> Sosuwee do dokénè bekpààtibè kè dɛɛ mɔntemu. <sup>19</sup> Bèmabè do í ò taunnè kè dè í tú Efibe Kabaɔɔ eì kòbe. Kè Isidayeeribee kuò yehékè sɔnye kòbe bemou, kètieke be ekè. <sup>20</sup> Ti Yiè nKuyie nkuù do kpénkunnè be to, kè bè ndónè



Isidayeeribe dikpànnì. Kè Isidayeeribe mbè kòù. Ti Yiè nKuyie nkuù do tì nàké ku kóo tǎntì Mǎyiisi.

<sup>21</sup> De kó dimònnì dimáà kè Sosuwee dokénè Anakiibe bèè do bo yetārè kó yehékè nè Ebunṣṣo nè Debii nè Anabu nè Sudaa nè Isidayeeribe kó yetārè yemṣu kṣbe kékuṣ de kó benitibè, képuṣ mbe ekè páí páí. <sup>22</sup> Anakiibe ténke í nkpaá Isidayeeribe eì, bè do kpaá bo Kasaa nwe nè Kati nè Asidṣti. <sup>23</sup> Kè Sosuwee tieke ketenkè kemṣu kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo tì nàké mè Mǎyiisi, kè Sosuwee kè totí be botí dòmme, kè dikpànnì deè kè dèe bonke.

## 12

### *Isidayeeribe na bèè kpààtibè kó yeyètè*

<sup>1</sup> Nte Isidayeeribe do na yèè ekè kó bekpààtibè kètieke be ekè Suditèè diyie yìèní kèè bíékè, kètúóté kukó nhAdinṣ nkétuṣkenè Edimṣṣo tǎrì nè Adaba biriku. <sup>2</sup> Oketiwè tu Sionni Amṣriibe kóo kpààti wèè do bo Esibonni ke te Adowee kétuṣkenè Adinṣ biriku kó dikéè nè Kadaadi kó dikéè kétuṣkenè kukó nSabṣki nè Amṣniibe be mǎnku. <sup>3</sup> Weè do te nè Suditèè biriku diyie yìèní kèè bíékè Sennesadeti kóo dà mèèrì kétuṣke dà mèèrì mukókúṣ nkou, Beti-Yesimṣti také, nè kubakù cǎnku Pisikaa tǎrì kó yehékè. <sup>4</sup> Odèrì do tú: Ōku Defaiibe botí kòò sṣnwe, wèè do bàté Basāā, ke ā Asetadoti nè Etedèii. <sup>5</sup> Weè do baké Edimṣṣo tǎrì, ke baké Sadikaa nè Basāā omṣu, kétuṣke Kesuriibe nè Makatiibe be mǎnku, nè Kadaadi kó dikéè kétuṣke Sionni Esibonni kpààti mǎnku. <sup>6</sup> Mǎyiisi ti Yiè nKuyie nkóo tǎntì nè Isidayeeribe bèè do namu de kó bekpààtibè kè Mǎyiisii duṣ nde kó ketenkè Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee botí kṣbe kó dikéè.

<sup>7</sup> Sосуwee nè Isidayεεribε kè bèε na bekpààtìbè bèε bo Suditεε diyìè yìèní kèè bíékè. Bèè do te Badikaadi nè Dimaa kó kubiriku kénto kétuokenè ditāri dii í ā timúti kubakù cānku bíékè, ke tókénè Seii diyìè yìèní kèè bíékè. Kè Sосуwee totí de kó ketenkè Isidayεεribε be botí dòmmè. <sup>8</sup> De kó yehékè yèè do tú yetārè kó kutempē nnè kubiriku nè Suditεε kó kubiriku nè ditāri pēri nè dikpàà bíékè kperi nè Nεkefu kperi. Itiibe, nè Amōriibe, Kannahā kabe Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe, beè do te de kó yehékè. <sup>9</sup> Nte Sосуwee na yèè ekè kó bekpààtìbè kó yehékè yètè: Sedikoo kou nè Aii kou dii tókénè Betεedi, <sup>10</sup> nè Sedisadεmmu kou nè Ebunō kou <sup>11</sup> nè Yadamuti kou nè Dakiisi kou <sup>12</sup> nè Ekunō kou nè Kesεε kou <sup>13</sup> nè Debii kou nè Kedεε kou <sup>14</sup> nè Ɔdimaa kou nè Adadi kou <sup>15</sup> nè Dibunaa kou nè Adudammu kou <sup>16</sup> nè Makedaa kou nè Betεedi kou <sup>17</sup> nè Tapua kou nè Efeε kou <sup>18</sup> nè Afeki kou nè Sanō kou <sup>19</sup> nè Manō nè Asō <sup>20</sup> nè Simminō Mēnō kou nè Akisafi kou <sup>21</sup> nè Tanaki kou nè Mekidoo kou <sup>22</sup> nè Kedesi kou nè Yokindeammu kou nè Kadimεedi kou <sup>23</sup> nè Dō dāmèèrì také kou nè Koimmu dii bo Kidikaadi kó kutempē mmiεε. <sup>24</sup> Nè Tidisaa kou. Bεmōu bè bo bekpààtìbè sipisitàāti nè òmáà ndi.

## 13

### *Isidayεεribε totí mēè botí ketenkè*

<sup>1</sup> Kè Sосуwee kóté kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: A kótému mediè nkè yehékè kpaá sū a dò nkétieke yè. <sup>2</sup> Fidisitεεibe nè Kesuriibe kó itempē. <sup>3</sup> Kannahā kabe kó ketenkè kèè keté kukó nSiōri nè Esibiti kabe dè mánku, kétuoke Ekunō kubakù you. Fidisitεεibe kó bekpààtìbè benùmmù borè, kè be ekè diεyè tu: Kasaa nè Asidoti nè Asikanō nè Kati nè Ekunō nè

Afiibe kó ketenkè, <sup>4</sup> kétúóté kubakù cǎnku bíékè Kannahã kǎbe kó ketenkè kemǎu, kétúóté Adaa Sidonniibe kó ketenkè kétuǎke Afeki, nè Amǎriibe de mǎnku. <sup>5</sup> Kebaadi kó ketenkè nè Dimaa diyìè yìèní kèè bíékè, kétúóté Badikaadi Edimǎo tǎri pēri, kétuǎke Debo Amati. <sup>6</sup> Nè ditǎri kó yehékè yèè bo Dimaa nè Misifǎo-Mayimmu de cuokè, Sidonniibe bemǎu ã yè. Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǎ: N yó nni ke bè bètǐmu kè di tǔ. Kǎa totí Isidayeeribe de kó yehékè kéndǎnnè n tì ndi nǎkémè.

<sup>7</sup> Totí de kó ketenkè Isidayeeribe ibotí iwèi nè Manansee botí kǎbe kó dikéè.

*Bè totímè Suditǎè diyìè yìèní kèè bíékè kó yehékè*

<sup>8</sup> Manansee botí kǎbe kó dikéè nè Dubenniibe nè Kadiiibe bè do be duómumu be kó ketenkè Suditǎè yǎà diyìè yìèní kèè bíékè. Mǎyiisi ti Yiè nKuyie nkóo tǎnti weè do kè mbè totí. <sup>9</sup> Be tenkè mǎnku do tú Adowee, kubakù cǎnku bíékè, káyènnè kukó nhAdinǎ nè dihei dǐi soké de kó kubiriku de cuokè, beè do te nè Medebaa Dibonni tǎdǎnkù. <sup>10</sup> Nè Amǎriibe kpǎàtì diwè Sionni kó yehékè. Weè do baké Esibonni kétuǎkenè Amǎniibe de mǎnku. <sup>11</sup> Beè do te nè Kadaadi kó dihei nè Kesuriibe kó kutempē nnè Maakaa nè Edimǎo tǎri nè Basǎa omǎu, kétuǎke Sadikaa. <sup>12</sup> Ke tenè okpǎàtì Ōku Defaiibe botí kou sǎnwe kó ketenkè weè do baké Asetadoti nè Etedei Basǎa tempē mmiekè. Mǎyiisi weè do bè na kécǎuté be tenkè. <sup>13</sup> Isidayeeribe me nyí mbèti Kesuriibe nè Makatiibe, kè bè kpǎá bo be cuokè nè yíènní.

<sup>14</sup> Defiibe beè mǎà do í mǎke ketenkè bè do pǎà nyèè pǎrè ti Yiè nKuyie nyèè do tú be kperè kéndǎnnè ti Yiè nKuyie ndo tì mbè nǎkémè.

*Bè totímè Dubenniibe be tenkè*

15 Ntenè Mɔ̀yiisi duóm̃mè Dubenniibe be kó ketenkè be botí dóm̃mè. 16 Be tenkè m̀anku do tú Adowee kubakù c̀anku bíékè ḱeyènnè kukó nhAdinɔ̀ nè dihèi dìi soké de kó kubiriku de cuokè b̀eè do te nè Medebaa t̀ad̀ankù kó ketenkè. 17 Nè Esibonni nè yehékè yem̃u yèè bo kut̀ad̀ankù: Dibonni nè Bamɔ̀ti-Baadi nè Betibadimeṣṣ 18 nè Yaasi nè Ketimɔ̀ti nè Mefaa 19 nè Kidiyataimmu nè Simbemaà nè Sedesaa dìi baké kubiriku 20 nè Beti-Peṣṣ nè Disikaa t̀ari p̀eri nè Beti-Yesimɔ̀ti 21 nè kut̀ad̀ankù kó yehékè yem̃u. Am̃riibe kp̀à̀ti Sionni wèè do baké Esibonni o kó yehékè bomu de miεε. Mɔ̀yiisi wèè do na Sionni nè Mandiyā̀ kp̀à̀ti, kè bè ndò nho kó tidaati ke bo o tenkè: Efi nè Dekemmu nè Tisuu nè Uuri nè Debaa. 22 Opā̀ Badammu Beṣṣ bire do k̀akému Isidayeeribe k̀uò bè miεε. 23 Suditṣṣ wèè do tú Dubenniibe tenkè m̀anku de iikè bíékè. Bè do bè totí yèè ekè be botí dóm̃mè yèè kó yeyètè tu ti ỳani yè.

*Bè totímè Kadiibe be tenkè*

24 Ntenè Mɔ̀yiisi duóm̃mè Kadiibe be kó ketenkè be botí dóm̃mè. 25 Yeasεε nè Kadaadi kó ketenkè kem̃u nè Am̃riibe kó ketenkè dikéè ḱetuakènè Adowee eì dìi t̀akènè Dabaa, 26 ḱetuóté Esibonni ḱentɔ̀ ḱetuakènè Damati-Misipee nè Betonimmu ḱentɔ̀ ḱetuakènè Maanaimmu ḱentɔ̀ ḱetuakènè Debi tenkè m̀anku. 27 Nè Suditṣṣ kó kubiriku nè Beti-Adammu nè Beti Nimuda nè Sukɔ̀ti nè Safṣṣ nè Sionni nè Esibonni kp̀à̀ti do baké yèè ekè. De kó yehékè do bo Suditṣṣ diyèè ỳiení kèè bíékè nke, ke tú be m̀anku ḱetuakènè Kinnedeti kóo dà̀m̀è̀r̀i kubakù you. 28 Bè do totí yèè ekè nye Kadiibe be botí dóm̃mè.

*Bè totímè Manansee kabè kó dikéè be tenkè*

29 Ntɛnɛ Mɔyɪisi duóm̄mɛ yehɛkɛ Manansee botí kɔbɛ kó dikéè bɛ botí dòm̄mɛ. 30 Bɛ m̀nku do tú Maanaimmu kubakù c̀nku, ḱtúóté Basãã Ōku kpààtì tenkè kem̄u, nè yehɛkɛ sipísìkuò yèè bo Yaii temp̄ɛ mmieke, 31 ḱtúóté Kadaadi ɛì kó dikéè nè Asetadoti nè Etedeei nè Ōku Basãã kpààtì ekè diɛyè do tú yè, ḱduó ndɛ kó ketenkè kem̄u Manansee yaàbire Makii bí dikéè.

32 Mɔyɪisi do bo Mɔabu biriku nku Sedikoo diyìè yìèní kèè bíékè ké bè totí dɛ kó ketenkè. 33 Mɔyɪisi do í duó nDefiibe ketenkè, ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribe tũ nkù kuù do tú bɛ kó ticõnti kéndònnè kù do ti mbè nàkém̄ɛ.

## 14

### *Bè totím̄ Kannahã kó ketenkè*

1 Ntɛ bè do duó nkèè tenkè Isidayɛɛribe Kannahã kó ketenkè miɛke kè ikuó niùtì Edeasaa nè Nunni bire Sosuwee nè Isidayɛɛribe botí kó bekótíbè, kè bèè kè mbè totí. 2 Kè bèè tãũ t́t́t́ ibotí ìwɛi nè dikéè kó ketenkè, ḱntũ nti Yiè nKuyie ndo tì nàkém̄ɛ Mɔyɪisi kòo bè nàké. 3 Mɔyɪisi do duóm̄mu ibotí ìd́ɛi nè dikéè i kó ketenkè Suditɛɛ diyìè yìèní kèè bíékè ò mɛ nyí nduó nDefiibe. 4 Bè do bè duó nyehɛkɛ m̀áà ndi bè bo mborè nè bɛ wũõ bo ncentì d̄ɛ nè bɛ kperɛ bo mborè. Sosefu bí do toté tinaàm̀ntì tìd́ɛtì nti. Manansee kòku nè Efadaimmu kòku. 5 Ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribe tũ nkù kuù do tì nàké Mɔyɪisi kòo bè totí ketenkè.

### *Bè duóm̄mɛ Kadɛbu o kó ketenkè*

6 Diyìè marì kè Sudaa botí kɔbɛ kɔtení Sosuwee borè Kidikaadi kè Kadɛbu Yefundee bire Kenaasi naàm̀nkù kouu béinnè Sosuwee ke d̀: A kpaá

yé ti do bo Kadεεsi-Bannea kè ti Yiè nKuyie nnàké tì Mɔyiisi ku kóo nìti a kpéí nnè n kpéínáá? <sup>7</sup> N do mɔke yebie nsipísìnàà ndi kè ti mbo Kadεεsi-Bannea kè Mɔyiisi ti Yiè nKuyie ntóntì n tɔ nkè n kɔte kɛpaaté dihèi kɛwɛtɛnì kóò nàké weti weti. <sup>8</sup> N kɔbe bèè do n nɛinè kè bèe yárikúnne benitìbè kòntì, kè mí n yie ti Yiè nKuyie nkpeti. <sup>9</sup> Kè Mɔyisii béi nkéyú Kuyie nyètìrì ke dò: M bo tieke n naàcètè na dii èi nè n yaàbíó sáà, n yié mmèè kpéí nti Yiè nKuyie nkpeti. <sup>10</sup> Dè mɔke yíe nyebie nsipísìnàà nè yènùmmù ndi nè ti Yiè nKuyie mbéinnèmè de kó tináàntì Mɔyiisi Isidayεεribε bo dii mònnì dikpáà cuokè. Kè ti Yiè nKuyie nni ntɔ kè n kraá fòu nè yíenní, ke tùðke yebie sipísìni nè yènùmmù. <sup>11</sup> N kraá mɔkemu muwɛrímú ke dònne Mɔyiisi do yó n tɔ nkè n dòmmè, ke bo na kédoké, kɛna kɛpí mmutómmú muməu. <sup>12</sup> N duó nyetārè kó kutempɛ, Anakiibe borè yehékè diyè, iduotí fité yè. Ti Yiè nKuyie yó nni mbonèmu kè m bè bèti kéndònnè kù béimmè.

<sup>13</sup> Kè Sosuwee pā Kuyie nkó mɛsàà Yefundee birε Kadεbu kóò duó nhEbuɔɔ. <sup>14</sup> Kè Yefundee birε Kadεbu Kenaasi naàmùnkù kouu tieke Ebuɔɔ, ke kraá kòò te nè yíenní ò yíé mmèè kpéí nti Yiè nKuyie nyɛ mmù weti weti. <sup>15</sup> Bè do yu Ebuɔɔ nè dimònnì ke tú Kidiya-Adiba nwe, Adiba do tú onitì diɛwè nwe Anakiibe miεke.

Mεmme kè dikpànnì deè kè dèε bonke.

## 15

### *Bè duómmè Sudaa o kó ketenkè*

<sup>1</sup> Bè do tǎá tété kéduó nkèè tenkè Sudaa kɔbe do keté diyè yìèní kèè bíékè nke kubakù cǎnku kétuəke Edəmmu mǎnku, Tisĩnni kó dikpáà kénwetì

Kadεεσι. <sup>2</sup> Kε kubakù cǎnku kó kumànkúu keté ketenkè kèè cùò dàméèrì mukókúó nkou borè kénwetí Nεkefu. <sup>3</sup> Kεè yè Akadabimmu tennì ke yè Tisĩnni, ke yè Kadεεσι-Bannea bakù cǎnku, ke kònté ke yè Etisidonni ke tùòke Adaa, ke kònté ke nwetí Kadikaa, <sup>4</sup> ke pǣtè ke tùòke Asimoo, ke ta Esibiti kó kukó, nke pǣtè ke ta Meditedandee, nte Sudaa tenkè mànkúu kubakù cǎnku bíékè.

<sup>5</sup> Diyìè yìèní kèè bíékè kó kumànkúu do keté dàméèrì mukókúó nkou nwe kénto kétuakenè Suditèè ò ta dè.

Dende kubakù cǎnku bíékè kó kumànkúu ketémè, <sup>6</sup> kétuòke Beti Okadaa nè Beti Adabaa bakù youú, kǣpǣtè kétuòke Dubenni bire Bohãã tãrì. <sup>7</sup> Kuù yè kubiriku bè tu kù Dikǎnkǎðnnì biriku ke tùòke Debi, ke kònté kubakù youú bíékè ke yè Kidikaadi, ke wetínné Adumimmu ditennì, dìi bo kukó mbakù cǎnku, ke pǣtè ke yè Æ-Semesi bíí, ke tùòke Æ-Dokedi, <sup>8</sup> ke yè Inommu biriku, ke yè Sebusiibe tãrì pǣri nkubakù cǎnku Sedisadεmmu borè. Kuù pǣtè ke yè ditãrì ïnkè Inommu biriku diyìè yìèní kèè bíékè, ke tùòke Defaimmu biriku mànkúu kubakù youú, <sup>9</sup> ke pǣtè ke yè Nefutoa bíí, ke tùòke yehékè yèè bo Efunoo tãrè, ke cuó mBadaa bè tu wè Kidiya-Yeadimmu. <sup>10</sup> Be mànkúu do yè Badaa diyìè yìèní kèè bíékè nke kénwetí Seii tãrì, kǣpǣtè káyè ditãrì detie nkperi bè tu dì Kesanoo kubakù youú kécuté Beti-Semesi kǣpǣtè Timuna, <sup>11</sup> kǣpǣtè káyè Ekunoo kubakù youú, kékónté káyè Sikaanoo, kǣpǣtè Badaa tãrì, káyè Yabunneyeri kékáá mMeditandee kóo dàméèrì.

<sup>12</sup> Dε ùkè bíékè kó kumànkúu do tú dàméèrì Meditedandee kou nwe.

Sudaa botí kòbe tenkè m̀nku nku.

<sup>13</sup> Kè b̀e wété Sudaa botí kòbe tenkè kédúó nKadèbu kéndòm̀nè ti Yìè nKuyie ndo ti nàkémè Sosuwee. Bè do ò duó nKidiya-Adiba nwe, Adiba do tú Anakiibe yà̀rì nwe. Kè b̀e yu de kó dihèi di mm̀ǹni ke tú Ebunò. <sup>14</sup> Kè Kadèbuu beti Anakiibe botí itã̀ti Sesaii kòku nè Aiman̄ni kòku nè Tadimaii kòku, <sup>15</sup> ḱitè Ebunò ḱepi Debii. Bè do yu Debii nè dim̀ǹni ke tú Kidiya-Sefee nwe. <sup>16</sup> Kè Kadèbu d̀: Wèè bo na Kidiya-Sefee m bo ò duó n kóo sapà̀ nhAkisaa kòo puoke. <sup>17</sup> Kè Otinniyedi Kadèbu yõfũ̀ kòu Kenasi birèe di pònte, kè Kadèbuu ò duó nho kóo sapà̀. <sup>18</sup> Ò t̀̀koo dii m̀ǹni Otinniyedi c̀tè kóò nàkè ke d̀: Wèe m̀o o cice Kadèbu ketenkè. Kòo cútèni o sãmmarimú ìnkè kòo cice Kadèbuu ò beke ke d̀: A yè mba? <sup>19</sup> Kòò d̀: N da báammu, n yè nha m pã sibií nsi a n duó nkèè tenkè kubakù c̀nku kè i m̀ke menie.

Kè Kadèbuu ò duó nde ìnkè kó sibií nè de fũ̀ kpesi.

<sup>20</sup> Bè duó nkèè tenkè Sudaa botí kòbe.

<sup>21</sup> Yehèkè yèè bo kubakù c̀nku Edammu bè duó nyè Sudaa Nèkefu mieke tú: Kabuseyedi nè Edèe nè Yakuu <sup>22</sup> nè Kina nè Dimona nè Adadaa <sup>23</sup> nè Kedesi nè Asò nè Itina <sup>24</sup> nè Sifi nè Tedemmu nè Beadoti <sup>25</sup> nè Asò-Adata nè Kediyo-Esinò dii tú Asò <sup>26</sup> nè Amammu nè Semaa nè Mòdada <sup>27</sup> nè Asaa-Kadaa nè Esibonni nè Beti-Padeti <sup>28</sup> nè Asaa-Suadi nè Beerisebaa nè yehèkè teyè yèè de t̀kè <sup>29</sup> nè Badaa nè Iyimmu nè Atisemmu <sup>30</sup> nè Editodadi nè Kesiidi nè Òdimaa <sup>31</sup> nè Sikidaki nè Madimanaa nè Sanna <sup>32</sup> nè Debaoti nè Sidimmu nè Ainni nè Dimò, kè dèe wènnè yehèkè sipísidè nè yèwei nè sihekési s̀i de t̀kè.



<sup>33</sup> Kubiriku kó yeyètè tu: Esitaadi nè Sodaa nè Asena <sup>34</sup> nè Sanɔaa nè ã-Kanimmu nè Tapua nè Enammu <sup>35</sup> nè Yadimuti nè Adudammu nè Sokoo nè Asekaa <sup>36</sup> nè Sadaimmu nè Aditaimmu nè Kededaa nè Kedeotaimmu, kè dɛɛ wɛnné yehékè tɛpíítè nè yènàà nè sihekésí sù dè tòké. <sup>37</sup> Senaa nè Adasaa nè Mikidadi-Kadi <sup>38</sup> nè Dideanni Misipee nè Yokiteyɛɛdi <sup>39</sup> nè Dakiisi nè Bosikati nè Ekunɔɔ <sup>40</sup> nè Kabonni nè Damasu nè Kitidiisi <sup>41</sup> nè Kededoti nè Bɛti-Dakɔɔ nè Damaasi nè Makedaa. Kè dɛɛ wɛnné yehékè tɛpíítè nè yekuɔ nè sihekésí sù dè tòké. <sup>42</sup> Dibunaa nè Etɛɛ nè Asãã <sup>43</sup> nè Ifita nè Asena nè Nesibu <sup>44</sup> nè Keidaa nè Akisibu nè Madesaa. Kè dɛɛ wɛnné yehékè yɛwei nè sihekésí sù dè tòké. <sup>45</sup> Nè Ekunɔɔ, nè o cɛkarè nè sihekésí sù dè tòké, <sup>46</sup> kétúóté Asidoti nè yehékè yèè ò tòkénè ke soké Ekunɔɔ nè Mɛditedandee kóo dàmmèrì de cuokè. <sup>47</sup> Asidoti nè Kasaa de kó yecɛkarè nè sihekésí sù dè tòké kétuòke Esibiti kó kukó nnè dàmmèrì Mɛditedandee kou.

<sup>48</sup> Yɛtārè kó yehékè tu Samii nè Yatiidi nè Sokoo <sup>49</sup> nè Danna nè Kidiya-Sanna, bè do di nyu ke tú Debii. <sup>50</sup> Nè Anabu nè Esitemmɔa nè Animmu <sup>51</sup> nè Kosenni nè Onɔɔ nè Kido. Kè dɛɛ wɛnné yehékè tɛpíítè nè òmmàà nè sihekésí sù dè tòké. <sup>52</sup> Adabu nè Dumaa nè Esehãã <sup>53</sup> nè Yanummu nè Bɛti-Tapuaa nè Afeki <sup>54</sup> nè Ummuta nè Kidiya-Adiba bè do yu di ke tú Ebunɔɔ nè Siyɔɔ, kè dɛɛ wɛnné yehékè yɛwei nè sihekésí sù dè tòké. <sup>55</sup> Maɔɔ nè Kadimɛɛdi nè Sifi nè Yuta <sup>56</sup> nè Sisedɛɛri Yokindeammu nè Sanɔaa <sup>57</sup> nè Kayɛɛ nè Kibea nè Timuna, kè dɛɛ wɛnné yehékè tɛpíítè nè sihekésí sù dè tòké. <sup>58</sup> Adudi nè Bɛti-Sudi nè Kedɔɔri <sup>59</sup> nè Madati nè Bɛti-Anɔti nè Editekonnii. Kè dɛɛ wɛnné yehékè yèkuɔ nè sihekésí sù dè tòké. <sup>60</sup> Kidiya-Baadi, bè do yu di Kidiya-Yeadiimmu nè

Dabaa, kè dèe wēnné yehékè yèdéè nè sihekésí sù dè tǎké.

<sup>61</sup> Dikpáà kó yehékè: Bèti-Adaba nè Midinni nè Sekaka, <sup>62</sup> Nibesã mukókúó nkó dihèi nè ã-Kedii. Kè dèe wēnné yehékè yèkuò nè sihekésí sù dè tǎké.

<sup>63</sup> Sudaa botí kǎbe do í na kébèti Sebusiibe bèè do bo Sedisadammu, kè bè kpáá bo be cuokè nè yíenni.

## 16

### *Bè dúmmè Efadayimmu kǎbe be kó ketenkè*

<sup>1</sup> Bè do tǎá tété kéduó nkèè tenkè Sosefu yaábí ke mǎnku do tú: Suditēē kubakù cǎnku diyìe yìèní kèè bíékè Sedikoo také meniè nyièní dè ke taà dihèi kè kumǎnkuu pǎēté Sedikoo kéta dikpáà Beteedi tǎri tempē, <sup>2</sup> kǎpǎēté kénwetí Duusi, káyènnè Atadoti, Adikiibe cie, <sup>3</sup> kǎpǎēté kécúté de ìkè Yafedetiibe cie, késínné Bèti-Onoo nè Kesee, kékáá mMeditedandee. <sup>4</sup> Sosefu yaábí Manansee nè Efadaimmu be kó ketenkè nke.

<sup>5</sup> Efadaimmu botí kǎbe tenkè mǎnku tú: Atadoti-Adaa kubakù cǎnku diyìe yìèní kèè bíékè, kétuòke Bèti-Onoo yuu. <sup>6</sup> Kuù pǎēté ke tùòke Meditedandee kubakù youú bíékè, ke yè Mikimbetaa také diyìe yìèní kèè bíékè, ke wetínné Taanati-Sidoo ke pǎēté ke kòte Yanandoa, <sup>7</sup> Ke pǎēté ke kòte Atadoti nè Naada, ke yè Sedikoo ke tùòke Suditēē. <sup>8</sup> Kuù itè Mikimbetaa ìkè Tapua, ke tùòke Kana kó kukó nke ta Meditedandee. Efadaimmu botí kǎbe tenkè nke. <sup>9</sup> Kè bèè bè yíé yehékè nè sihekésí sù bo Manansee botí kǎbe tenkè mièke. Ye mǎnku do dité kukó nku kè kumǎnku tekù ntú dǎmèèri Meditedandee kou. <sup>10</sup> Bè í mbèti Kannahã kǎbe bèè bo Kesee,

Efadaimmu botí kàbe cuokè kè bè kpáá bo nè yíenní, ke pĩ muhèikèntõmmú.

## 17

*Bè duómmè Manansee kàbe tábè be kó ketenkè*

<sup>1</sup> Bè do duómmu Manansee Sosefu kóo po kàbe be kó ketenkè. Bè do niité kéduómmu Makii okpàriteu, Manansee kóo po Kadaadi cicè. Bè do bè duó nKadaadi nwe nè Basãã, Suditèè diyìè yìèní kèè bíékè. <sup>2</sup> Bè do duómmu Manansee botí kàbe tábè be kó ketenkè. Bèè do tú Abiesee nè Edeki nè Dasiidiyèedi nè Sisemmu nè Efee nè Semidaa nè Manansee Sosefu birè botí kàbe.

<sup>3</sup> Manansee birè do tú Makiidi, kè Makiidi kpere ntú Kadaadi, kè Kadaadi kpere ntú Efee, kè Efee kpere ntú Sodofadi. Sodofadi do pié initipobí maa ndi. Nte i yetè: Mada nè Naa nè Okuda nè Midikaa nè Tidisaa. <sup>4</sup> Kè bèè kàte késónté Edeasaa, ikuó niùti nè Nunni birè Sosuwee, nè Isidayeeribe kó bekótibè ke dò: Ti Yiè nKuyie ndo nàkèmu Məyiisi ke dò wè ti duó nti kó ketenkè ò duómmè ti botí kàbe benitidaabè.

Kè bèè bè duó mbè kó ketenkè kéndònne ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Məyiisi. <sup>5</sup> Kè bèè duó Manansee botí kàbe yehèkè tepíitè kényíènè Kadaadi nè Basãã yèè bo Suditèè diyìè yìèní kèè bíékè. <sup>6</sup> Bè do í duó mManansee botí kàbe benitidaabè maa ndi ketenkè, bè do duónnèmu benitipòbè. Kadaadi do tú Manansee yaábí tenkè nke.

<sup>7</sup> Manansee kó kumàнку do keté Asee nwe kétuàke Mikimbetaa Sisemmu diyìè yìèní kèè bíékè, kétúóté Mikimbetaa kétuàke Tapua kubakù càнку bíékè, <sup>8</sup> De kó kutempè ndo tú Manansee botí kàbe kòku nku, kè bè nè duó nTapua diheì diì bo be

tenkè m̀̀nku Efadaimiibe. <sup>9</sup> K̀̀e be tenkè m̀̀nkuu p̀̀eētè k̀̀etuak̀̀e Kana k̀̀o kuk̀̀o. Yeh̀̀ek̀̀e ỳ̀eè do bo kuk̀̀o mbak̀̀u c̀̀anku b́́iek̀̀e do t̀̀u Efadaimiibe k̀̀p̀̀eỳ̀e nỳ̀e, k̀̀e ỳ̀e mbo Manansee k̀̀obe k̀̀o ketenk̀̀e miẽk̀̀e, k̀̀e ỳ̀e m̀̀nku ndírínè kuk̀̀o nk̀̀ék̀̀ote k̀̀eta d̀̀améèrì. <sup>10</sup> K̀̀e Efadaimiibe nte kubak̀̀u c̀̀anku k̀̀e Manansee k̀̀obe te kuyóu, k̀̀e d̀̀améèrì M̀̀editandee t̀̀u be m̀̀nku diyìe ỳ̀èní k̀̀eè b́́iek̀̀e k̀̀oku. K̀̀e Aseẽ botí k̀̀obe te kuyóu diyìe taà k̀̀eè b́́iek̀̀e. K̀̀e Isakaa te kuc̀̀anku diyìe ỳ̀èní k̀̀eè b́́iek̀̀e. <sup>11</sup> K̀̀e b̀̀eẽ duó nyIsakaa nè Aseẽ k̀̀o yeh̀̀ek̀̀e maỳ̀e Manansee ỳ̀eè t̀̀u: Beti-Seanni, Ibedeammu nè Doo nè ã-Ndoo nè Tanaki nè Mekidoo nè sihek̀̀esí s̀̀i d̀̀e t̀̀ok̀̀e. Doo k̀̀o kutemp̀̀e nku. <sup>12</sup> Manansee k̀̀obe me nyí nna k̀̀ebetì Kannahãã k̀̀obe b̀̀eè do bo de k̀̀o yeh̀̀ek̀̀e k̀̀e b̀̀e nkpaá d̀̀e bo. <sup>13</sup> K̀̀e Isidayeẽribee k̀̀penke, b̀̀e me nyí nna k̀̀ebetì Kannahãã k̀̀obe ke né b̀̀e p̀̀ínne muheik̀̀entõmmú.

<sup>14</sup> K̀̀e Sosefu botí k̀̀obe k̀̀ote Sosuwee borè k̀̀oò beke ke d̀̀o: Ti Yiè nKuyie nti d̀̀ò m̀̀esàà nk̀̀e ti sũ mediè, d̀̀e ỳ̀ime k̀̀a ti duó nkutemp̀̀e nkùmáà?

<sup>15</sup> K̀̀e Sosuwee b̀̀e t̀̀ènnè ke d̀̀o: K̀̀e di sũ nk̀̀e Efadaimmu t̀̀ari í di sànnè, k̀̀otenè Pedisiibe nè Defaiibe k̀̀o dikp̀̀aà k̀̀ék̀̀úútí.

<sup>16</sup> K̀̀e Sosefu botí k̀̀obe ò t̀̀ènnè ke d̀̀o: Dit̀̀ari í ti sànnè, Kannahãã k̀̀obe b̀̀eè bo kubiriku b̀̀e m̀̀okemu s̀̀ikp̀̀arìsẽ timátì k̀̀pesi nè Beti-Seanni k̀̀obe nè sihek̀̀esí k̀̀obe nè Sisedeedi biriku k̀̀obe.

<sup>17</sup> K̀̀e Sosuwee náke Sosefu yaábí Efadaimmu nè Manansee botí k̀̀obe dik̀̀eè b̀̀eè bo diyìe taà k̀̀eè b́́iek̀̀e ke d̀̀o: Di sũmu ke k̀̀peñni di í d̀̀o nk̀̀emmok̀̀e kutemp̀̀e nkùmáà. <sup>18</sup> Di yóo tiekemu yet̀̀arè ìnk̀̀e k̀̀o titúútì k̀̀e t̀̀i k̀̀úútí, bá Kannahãã k̀̀obe me nkpeñnimè ke m̀̀oke s̀̀ikp̀̀arìsẽ timátì k̀̀pesi, di yóo b̀̀e namu k̀̀e b̀̀e b̀̀eti.

# 18

## *Bè tãàmè tété kéduó nyibotí ù kpáá i kó ketenkè*

<sup>1</sup> Kè Isidayεεribεε na ibotí kédeè kétéí nSidoo kécónné ti Yiè nKuyie ntaummè tou. <sup>2</sup> Kè ibotí ìyiekè nkpaá Isidayεεribεε mieke ù mu nyí pèté i tenkè. <sup>3</sup> Kè Sosuwee dò: Dè yó nkááké de kè dí tieke ti Yiè nKuyie ndi yèmbè tũ nkù di duó nkèè tenkè? <sup>4</sup> Tããténè di botí mieke benìtìbè bètããti, bètããti, kè m bè tã nkè bèε paaté yehékè káyà be karè kέwēténí kέ n náké. <sup>5</sup> Bè yóó yè toté kuce mēyiekè ndi. Kè Sudaa kabe nkpaá be tenkè kubakù cànku, kè Sosefu kabe mbo kuyóú. <sup>6</sup> Kè dí yè wàri yè dòmmè yeyiekè ke deè dí katení kέ n náké, kè n yè tãũ tété ti Yiè nKuyie nyìkè. <sup>7</sup> Defii wuε nkabe í yó mmake ketenkè, bè yó mpĩ ti Yiè nKuyie ntōmmú mmu. Kadiibe nè Dubenniibe nè Manansee botí kabe dikèè, Məyiisi Kuyie nkóo tōnti bè duómmu be tenkè Suditēē diyie yìèní kèè bíékè.

<sup>8</sup> Kè bè tããté bèè nìtìbè nkəri kè Sosuwee bè nàké ke dò: Katenè képaaté diheì weti weti kέwēténí kέ n náké di dòmmè. Kè n tãũ tété ti Yiè nKuyie nyìkè die nSidoo kέ di totí ketenkè.

<sup>9</sup> Kè bèε kate kéce nyehékè yeməu káyè wàri yeyiekè kέwēténí Sidoo Sosuwee borè. <sup>10</sup> Kè Sosuwee tãũ tété ti Yiè nKuyie nyìkè kétéí Isidayεεribεε yehékè.

## *Bè duómmè Bensamεε kabe be tenkè*

<sup>11</sup> Kè bèε tãũ tété kéketé kéduó mBensamεε botí kabe be tenkè kè bè nsoké Sudaa botí kabe nè Sosefu botí kabe be cuokè. <sup>12</sup> Kè kumànkuu íté Suditēē bakù yóú bíékè kétuoke Sedikoo bakù yóú, káyènnè yetārè diyie taà kèè bíékè, kέpēēté kétuoke

Beti-Afenni kpáà. <sup>13</sup> Kè bèe pēēté de borè kētuòke Duusi kubakù cǎnku bíékè bè yu dè ke tú Beteedi, kénsòké kētuòke Atadóoi-Adaa ditārì ìnkè Beti-Onò fūṣṣ kubakù cǎnku. <sup>14</sup> Kè kumànkúu kónté ditārì ìikè kèwetínné kubakù cǎnku, kētuòke Kidiya-Baadi bè tu dè Kidiya-Yeadimmu, Sudaa botí kòbe tenkè. De ìikè kó kumànkú do de nkááké.

<sup>15</sup> Kè kubakù cǎnku bíékè kó kumànkú kuu íté Kidiya-Yeadimmu kèwetínné Kasēē kētuòke Nefutoa sibií borè, <sup>16</sup> kèpēēté kécúté Inómmu biriku tārì pēri. Defaimmu biriku kubakù yóu bíékè, kèpēēté Sebusiibe tārè kécúté kētuòke ã-Dokedi, <sup>17</sup> kékónté kèwetínné kubakù yóu ã-Semesi, kētuòke Kedi-doti Adumimmu tennì ìikè, kèpēēté kécúté kētuòke Dubenni biré Bohāā tārì. <sup>18</sup> Kè kúu pēēté kèdeke ditārì kécúté Suditēē biriku, <sup>19</sup> kèpēēté kékòte Beti-Okadaa tārì bakù yóu, kèpēēté kētuòke dàméèrì mukókúś nkou bakù yóu Suditēē ò ta dè. Kubakù cǎnku bíékè kó kumànkú nku. <sup>20</sup> Kukó nSuditēē kuù do tú kumànkú diyìè yìèni kèè bíékè.

Bensamēe kòbe tenkè mànkú do de ntú.

<sup>21</sup> Bensamēe kòbe ekè do tú: Sedikoo, Beti-Okadaa, Emeki nè Kesisì. <sup>22</sup> Beti-Adaba nè Semadaimmu nè Beteedi. <sup>23</sup> Afimmu nè Padaa nè Odidaa <sup>24</sup> nè Kefaa-Amónai nè Ofinii nè Kebaa kè dèe wēnné yehékè tēpíitè nè yèdèè nè sihekésì sù dè tòké. <sup>25</sup> Kabaōō nè Damaa nè Bedoti <sup>26</sup> nè Misipee nè Kefidaa nè Mōsaa <sup>27</sup> nè Dekemmu nè Idipeyēedi nè Tadadaa <sup>28</sup> nè Sedaa nè Edefu nè Sebusiibee kó diheì, bè yu dì ke tú Sedisadaimmu nè Kibea nè Kidiya. Kè dèe wēnné yehékè tēpíitè nè yènáà nè sihekésì sù dè tòké.

Bensamēe kòbe kó ketenkè nke memmē.

# 19

## *Bè duómme Simmeṣṣ kàbe be tenkè*

<sup>1</sup> Kè bèe tāū tété medérímè kéduó nSimmeṣṣ kàbe ketenkè kè kè mbo Sudaa kàbe kàke cuokè, <sup>2</sup> Yee ekè tu Beerisebaa kpèye nè Sebaa nè Mòdadaa <sup>3</sup> nè Asaa-Suadi nè Bada nè Esemmu <sup>4</sup> nè Editodadi nè Betudi nè Ḑdimaa <sup>5</sup> nè Sikidaki nè Beti-Madikaboti nè Asa-Susa <sup>6</sup> nè Beti nè Debaoti nè Saduwā. Kè dèe wènné yehékè tepíítè nè yètāāti nè sihekésí sù dè tòké, <sup>7</sup> nè Ainni nè Ā-Dimōnni nè Etee nè Asāā. Kè dèe wènné yehékè yènàà nè sihekésí sù dè tòké, <sup>8</sup> kétuòkenè Badati-Beedi nè Damati-Nekéfu. Simmeṣṣ kàbe tenkè nke. <sup>9</sup> Simmeṣṣ kàbe tenkè do soké Sudaa kàbe kàke cuokè nke, ke yé Sudaa kàbe tenkè do bè deummu mediè.

## *Bè duómme Sabunṣ kàbe ketenkè*

<sup>10</sup> Kè bèe tāū tété metāámmè kéduó nSabunṣ kàbe ketenkè, kè kèè keté diyìè yìèní kèè bíékè kétuòke Sadidi. <sup>11</sup> Kè kùu pèēté kécuó ndiyìè taà kèè bíékè kétuòke Madeyada, kèpèēté kétuòke Dabibeseti, kèpèēté keta kukó nYokindeammu ìkè, <sup>12</sup> kèíté Sadidi kécuó ndiyìè yìèní kèè bíékè, kétuòke Kisidōti-Tabṣ temmàнку kèyènnè Dabedati kédeke Yafia, <sup>13</sup> kèíté deborè ke baa nco diyìè yìèní kèè bíékè, kétuòke Kati-Efee nè Eti-Kasēē, kétuòke Dimṣ kù de nkònté kéwetínné Neaa. <sup>14</sup> Kè kumàнкуú íté deborè kétuòke kukó nhAnatṣṣ bakù càнку, keta Ifita-Edi kondaa. <sup>15</sup> Kè de kó yehékèe yíénè Kataa nè Naadadi nè Simmudonni nè Ideadaa nè Betideemmu. Kè yèe wènné yehékè tepíítè nè yèdéè, nè sihekésí sù dè tòké. <sup>16</sup> Bè do duó nkèè tenkè nke Sabunṣ kàbe nè be ekè nè sihekésí.

## *Bè duómme Isakaa kàbe ketenkè*

17 Kè bɛɛ tāũ tété mɛnaàmmɛ kédúó nyIsakaa kɔbɛ ketenkè. 18 Bè tenkè do tú: Sisedɛɛdi, nè Kesudɔti nè Sunɛmmu 19 nè Afadayimmu nè Siyonni nè Annaadati 20 nè Dabiti nè Kisiyɔɔ nè Ebesi 21 nè Demɛti nè ã-Kanimmu nè ã-Adaa nè Bɛti-Pasɛsi. 22 Kè bɛ mànkúu tuòkɛ Tabɔɔ nè Kasaimmu nè Bɛti-Semɛsi kéta Suditɛɛ. Kè dɛɛ wɛnné yɛhɛkè tɛpíítè nè yèkúò nè sihekɛsí sù dè tòkɛ. 23 Isakaa kɔbɛ tenkè nkɛ nè bɛ ɛkè.

*Bè dúómmɛ Aɛɛ kɔbɛ ketenkè*

24 Kè bɛɛ tāũ tété mɛnummumɛ kédúó nhAɛɛ kɔbɛ ketenkè. 25 Kè bɛ tenkè ntú Edikati nè Adii nè Bɛtɛnni nè Akisafi 26 nè Adamɛdeki nè Amadi nè Mísadi. Kè dɛ mànkúu dɛ ìkè kòku ntú Kadimɛɛdi tãri kɛntũ nSiɔɔ-Dibunaa kó kukó. 27 Kè diyìè yìèní kèè bíékè kó kumànkúu kónté Bɛti-Dakɔɔ, kétuòkɛ Sabunɔɔ tenkè nè Ifita-ɛdi biriku, kɛpɛɛtɛ kubakù yóú bíékè kétuòkɛ Bɛti-Emɛki, nè Nɛyɛɛdi késɔɔtɛ kɛyè Kabuudi. 28 Ebudonni nè Deɔbu nè Ammɔɔ nè Kana kétuòkɛ Sidonni diheidiè. 29 Kè kùu kónté kɛyè Damaa kétuòkɛ Tiiti diheì iduotí fité dì, kɛwetínné Osaa kɛyè Maadabu nè Akisibu kéta dàmə̀èrì Mɛditedandee. 30 Kè yɛɛ yíénè Uma nè Afɛki nè Deɔbu. Kè dɛɛ wɛnné yɛhɛkè tɛpíítè nè yèdɛɛ nè sihekɛsí sù dè tòkɛ. 31 Bè do dúó nkèè tenkè nkɛ Aɛɛ kɔbɛ nè bɛ ɛkè.

*Bè dúómmɛ Nɛfutadii kɔbɛ ketenkè*

32 Kè bɛɛ tāũ tété mɛkúómmɛ kédúó nNɛfutadii kɔbɛ ketenkè. 33 Kè kubakù cãnkú kó kumànkúu íté Eɛɛfu nè Sanaimmu tãri kɛyè Adami-Nɛkɛbu nè Yabunnɛyɛɛri, kétuòkɛ Dakummu kéta Suditɛɛ. 34 Kè dɛ ìkè bíékè kó kumànkúu ntú Asinɔti-Tabɔɔ, kétuòkɛ Okòku, kɛmpɛkɛnè Sabunɔɔ tempɛ nkubakù cãnkú kè Aɛɛ kòku mbo dɛ ìkè, kè diyìè



yìèní kèè bíékè kó kumàнку ntú Suditēē. <sup>35</sup> Yehékè dieyè iduotí fité yè tu Sidimmu nè Σεε nè Ammati nè Dakati nè Kinnedeti <sup>36</sup> nè Adama nè Damaa nè Asoo <sup>37</sup> nè Kedesi nè Ideii nè Ā-Asoo <sup>38</sup> nè Inoo nè Mikidadi-Edi nè Odemmu nè Beti-Anati nè Beti-Semesi. Kè dèe wēnné yehékè dieyè tēpítè nè yèwei nè sihekési sù dè tāké. <sup>39</sup> Bè do duó nkèè tenkè nke Nefutadii kòbe nè ke ekè.

*Bè do duómme Danni kòbe ketenkè*

<sup>40</sup> Kè bèe tāū tété meyiémme kéduó nDanni kòbe ketenkè. <sup>41</sup> Bè tenkè tu Sodaa nè Esetadi nè Idi-Semesi <sup>42</sup> nè Sadabinni nè Ayanoo nè Itida <sup>43</sup> nè Edonni nè Timuna nè Ekinoo <sup>44</sup> nè Editekee nè Kibetōō nè Badati <sup>45</sup> nè Yeudi nè Bendee-Bedaki nè Kati-Dimoo <sup>46</sup> nè Yadikōō kó kukó nnè Dakōō nè Yafa kó kutempē. <sup>47</sup> Kè Danni kòbee paà bè tenkè kékote kédokénè Desemmu kòbe ké bè kùo páíí, kékari. Kè bèe yú Desemmu ke dò: Danni bè yààrì yètìrì. <sup>48</sup> Bè do duó nyèe ekè dieyè nè sù ekési Danni kòbe.

*Bè do duómme Sosuwee ketenkè*

<sup>49</sup> Isidayeeribe totí diì mōnni ketenkè kédeè kéduó Nunni birè nSосуwee o kòke bè cuokè. <sup>50</sup> Bè do dōō ti Yiè nKuyie ndo béi nti nti, kòo duó nhò dó diì èi: Timinati-Sedaa Efadaimmu tārì ĩnkè kòo wēte ké dè maá dihei kēmbō.

<sup>51</sup> Ikuó niùti Edeasaa nè Nunni birè nSосуwee nè Isidayeeribe kó bekótibè bè do tāū tété nwe Sidoo ti Yiè nKuyie nyìikè ku tou borè, kètótí benitibè ketenkè kédeè.

## 20

*Bè tāātémè yesòrè kó yehékè*

<sup>1</sup> Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: <sup>2</sup> Náké Isidayeeribe kè bèe tāāté yesòrè kó yehékè n do nàké

Mɔ̀ȳiisi yèè kpr̄í nkòo di náké. <sup>3</sup> Kòò m̀òu ǹùtè ò yeténè kòò k̀ùò onìtì, wèè coké kéta de kó yehékè kó òmari, ḱeyenténè wèè d́ó ḱep̄ite. <sup>4</sup> Wèè ǹùtè ò yeténè kòò t̀ùòkoo de kó dihei wèè cómmú dibòri kénáké beh̄eikènkótíbè dèè d̀òò, kè b̀èè ò c̀outé kòò benke ò yó mborè be cuokè. <sup>5</sup> Kòò k̀ùò wèè kou ò bèti ke bo p̄ite bè báá wè nhò duó, ke ýe o ǹùtè t̀èè ò yetémmè, bè do í m̀òke t̀imatì. <sup>6</sup> Wèè mbo de kó dihei kè dit̄nnì yàa ò bekénè, kòo mbo kè ikuó niùti diewè wèè p̄i mmutòmmú de kó dimònnì kòò ku. De m̀ònnì ndi ò bo namè ḱew̄te o eì ò do coké ndi, ḱembo o c̄t̄ètè.

<sup>7</sup> Kè b̀èè tāāté Kedesi Kadidee mièke nè Nefutadii t̄ari nè Sisemmu Efadaimmu t̄ari, nè Kidiya-Adiba bè tu di Ebunòo Sudaa t̄ari. <sup>8</sup> Kè b̀èè tāāté Sudit̄t̄è yàa Sedikoo diyè ỳèní kèè bíékè: Besèe Dubenni k̀obe t̄àdànkù dikp̄àà, Damòo Kadaadi mièke Kadi k̀obe tenkè nè Kodanni Basã mièke Mananse k̀obe tenkè. <sup>9</sup> Yehékè yiè nyè bè do t̄ànkémè Isidayeeri be kpr̄í nnè bep̀òb̀è bèè bo be cuokè be kpr̄í. Kòò m̀òu ǹùtè ò k̄p̄eténè kòò k̀ùò onìtì wèè coké kéta ḱeyenténè wèè d́ó ḱep̄ite. Bè báá ò k̀ùò kè dit̄nnì í ò bekénè.

## 21

### *Bè duómmè yehékè Defibe*

<sup>1</sup> Kè Defibe k̀ote ḱyà ikuó niùti diewè Edeasaa nè Nunni bire Sosuwee nè Isidayeeri be kó bekótíbè, <sup>2</sup> kòò ǹàké Sidoo Kannahã eì ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie ndo ǹàké M̀ȳiisi ke d̀ò: Dí ti duó nyehékè ti yó mborè nè ti yó nc̄emmù dè ti wũò.

<sup>3</sup> Kè Isidayεeribεε tāāté be tenkè miεke yehεkè mayè nè bè yó ncεmmù dè be wũō ké bè duó nkéndonnè ti Yiè nKuyie ntì béimmè.

<sup>4</sup> Kè bèε tāū tété Keatiibe Defiibe miεke, kè Anoo kobeε péte yehεkè tepíítè nè yètāāti yèè bo Sudaa nè Simmeōō nè Bensameε be tenkè miεke. <sup>5</sup> Kè bèε tāū tété kè Keatiibeε péte be tenkè Efadaimmu nè Danni nè Manansee kobe dikéè be tenkè miεke, diyie taà kèè bíékè. <sup>6</sup> Kè bèε tāū tété kè Kerisonni kobeε péte yehεkè tepíítè nè yètāāti yèè bo Basāā Isakaa nè Aσεε nè Nεfutadii nè Manansee kobe dikéè be tenkè miεke. <sup>7</sup> Kè Medadi kobeε péte yehεkè tepíítè nè yèdèé yèè bo: Dubenni, nè Kadi nè Sabunoo be tenkè miεke. <sup>8</sup> Isidayεeribe do tāū tété kéduó nyèè ekè nye Defiibe nè be wũō yó ncenti dè, kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Məyiisi koo bè nàké.

<sup>9</sup> Nte bè duó nyèè ekè Sudaa kobe nè Simmeōō kobe ye kó yeyètè: <sup>10</sup> Bè do tāū tété Anoo botí kè Keatiibe Defii yaabí iì péte ketenkè meketimè. <sup>11</sup> Kè bèε bè duó Kidiya-Adiba bè tu di Ebunoo Sudaa tāri nè be wũō yó ncenti dè. Adiba tu Anakiibe yààri nwe. <sup>12</sup> Kè Yefundee birε Kadεbu nte dihei dierì kó depaa nnè de kó yehεkè. <sup>13</sup> Kè bèε duó nyikuó niùti Anoo kobe Ebunoo εi kè di ntú di sàrè kó dihei Dibunaa, <sup>14</sup> Nè Yatiidi nè Esitemoa <sup>15</sup> nè Onoo nè Debii <sup>16</sup> nè Ainni nè Yuta nè Beti-Semesi, kè dèε wēnné yehεkè dieyè yèwei nè be wũō yó ncenti dè, kè yè bo Sudaa nè Simmeōō tenkè miεke. <sup>17</sup> Bensameε kó ketenkè miεke, kè bèε bè duó nKabaō nè Kebaa <sup>18</sup> nè Anatoti nè Adimōnni, kè dèε wēnné yehεkè dieyè yèndà nè be wũō yó ncenti dè. <sup>19</sup> Kè Anoo kobe ikuó niùbè ekè dieyèε wēnné yemou tepíítè nè yètāāti nè be wũō yó ncenti dè.

20 Kè b̀e t̃ũ t́t́ k̀ Keatiibe t̃b̀e ṕt́ yeh̀k̀ Efadaimmu tenk̀ miẽk̀. 21 Kè b̀e b̀e duó nSisemmu nè Kesee dit̃r̀ ñnk̀ kó yeh̀k̀, k̀ ỳ ntú yēs̀r̀ k̀p̀ỳ. 22 Kibusaimmu nè Beti-Oñ, k̀ d̀e w̃nǹ yeh̀k̀ diỳ ỳñà nè be w̃ũ yó ncenti d̀. 23 Danni kó ketenk̀ miẽk̀, k̀ b̀e b̀e duó nyeh̀k̀ diỳ ỳñà nè be w̃ũ yó ncenti d̀: Editekee nè Kibet̃̃, 24 Ayañ nè Kati-Dim̃. 25 Manansee k̀be dik̀ kó ketenk̀ miẽk̀ k̀ b̀e ṕt́ yeh̀k̀ diỳ ỳd̀d̀: Tanaki nè Ibedeammu nè be w̃ũ yó ncenti d̀. 26 Kè d̀e w̃nǹ dem̃u yeh̀k̀ diỳ t̃p̃ít̀ nè be w̃ũ yó ncenti d̀. 27 Kè b̀e duó nKerisonniibe yeh̀k̀ diỳ ỳd̀d̀ nè be w̃ũ yó ncenti d̀, Manansee k̀be dik̀ k̀be tenk̀ miẽk̀ nke b̀e do ỳ mb̀e duómm̀ ỳ tu: Kodanni ẁe bo Bas̃ã miẽk̀ k̀o ntú dis̀r̀ kó dih̀ nè Besetedaa. 28 Isakaa kó ketenk̀ miẽk̀, k̀ b̀e b̀e duó nyeh̀k̀ ỳñà nè be w̃ũ yó ncenti d̀, ỳ tu: Kisiỹ̃ nè Dabedati 29 nè Yadiimuti nè ã-Kanimmu. 30 Asee kó ketenk̀ miẽk̀ k̀ b̀e be duó nyeh̀k̀ ỳñà nè be w̃ũ yó ncenti d̀ ỳ tu: Misadi nè Abudonni 31 nè Edikaki nè Dẽbu. 32 Nefutadii kó ketenk̀ miẽk̀ k̀ b̀e ṕt́ yeh̀k̀ diỳ ỳt̃ãti ỳ tu Kedesi dii bo Kadidee kó kutemp̃ mmiẽk̀ nè Am̃ti-D̃ nè Katanni k̀ ỳ ntú yēs̀r̀ k̀p̀ỳ nè be w̃ũ yó ncenti d̀. 33 Kè Kerisonniibe kó yeh̀k̀ diỳ ỳm̃u w̃nǹ t̃p̃ít̀ nè ỳt̃ãti nè be w̃ũ yó ncenti d̀.

34 Kè Defii k̀be s̃mb̀e, Medadii k̀be k̀ b̀e b̀e duó nyeh̀k̀ ỳñà nè be w̃ũ yó ncenti d̀ Sabuñ tenk̀ miẽk̀ ỳ tu: Yokindeammu nè Kaditaa 35 nè Dimuna nè Naadadi. 36 Dubenni kó ketenk̀ miẽk̀ k̀e bo Sudit̃̃ diỳ ỳñi k̀e bík̀ ke weti Sedikoo, k̀ b̀e b̀e duó nyeh̀k̀ ỳñà nè be w̃ũ yó ncenti d̀

yèè tu: Besεε εì dìì bo tεdǎntè ke tú disòrì kó dihèi nè Yaasi εì, <sup>37</sup> nè Kedemoti nè Mεfaa. <sup>38</sup> Kati kó ketenkè miεke kè bèε bèε duó yehεkè diεyè yènàà nè bèε wũs yó ncenti dè yèè tu: Damoti dìì bo Kadaadi tempē nke tú disòrì kó dihèi nè Maanaïmmu <sup>39</sup> nè Esibonni nè Yaεεε. <sup>40</sup> Bèε tǎũ tété kéduó Mεdadi kǎβε yèè ekè wēnné yemou tεpíítè nè yédéè ndi.

<sup>41</sup> Bèε duó nyèè ekè Defiibe be kǎβε cuokè do bo yemou sipísìnàà nè yèni ndi, nè be wũs yó ncenti dè.

<sup>42</sup> Bá dìì εì do mǎkεmu iwũs yó ncenti dè.

<sup>43</sup> Kè ti Yiè nKuyie nduó nyIsidayεεribe kù do yē nkù yóó duó nkèè tenkè be yembè. Kè bèε kari kέmbo. <sup>44</sup> Kè ti Yiè nKuyie mbè òmpùnne kéndònnè kù do nàkémè be yembè kè bèε na be dootitǎbè bεmou kénkari bèé dómè, bá òmòũ í mbè daati <sup>45</sup> Ti Yiè nKuyie ndo nàké tǐnti Isidayεεribe kè tì dǎò tímou bá tímati í nsùó.

## 22

### *Kukó nSuditēε kó diyáà kǎβε wētenímè be tenkè*

<sup>1</sup> Kè Sosuwee yú Dubenniibe nè Kadiibe nè Mananseε kǎβε dikéè, <sup>2</sup> ké bèε nàké ke dǎ: Di yiemmu Mǎyiisi ti Yiè nKuyie ntǎnti di nàké tì, ke yie n kpeti tímou ke dǎò n yē mmù. <sup>3</sup> Di í yóu di kǎβε diyie mari nè yíenni ke tǔnne di Yiè nKuyie ndi nàké tì. <sup>4</sup> Di mmònni ti Yiè nKuyie nhòm̀p̀ummu di kǎβε kéndònnè kù do bèε nàkémè, kònnè di ekè ti Yiè nKuyie ndo nàké ku tǎnti Mǎyiisi kòo di duó nyè Suditēε yáà. <sup>5</sup> Mp̄innè ti Yiè Kuyie ntannò mesàà nnè ku kuó, ku tǎnti Mǎyiisi do di nàké tì. Ndónè ti Yiè nKuyie nkéntũ nku kó kuce, ke yíé nku kpeti, ke kù taunè, ke p̄i nku tǎmmú nè di yèmmè mεmou nè di wērímu mumou.

<sup>6</sup> Kè Sosuwee bè pã Kuyie nkó mesàà nkéduó nkè bèe kũũ mbe cẽĩ. <sup>7</sup> Mɔyiisi do duómму Manansee kɔbe dikéè be kó ketenkè Basãã miẽke. Kè Sosuwee duó mManansee kɔbe dikéè sɔnni be tenkè be tebiĩ cuokè, Suditẽẽ de ìkè bíékè. Kè Sosuwee bè pã Kuyie nkó mesàà nkéduó nkè bè bo kò. Kòo bè nàké ke dò: <sup>8</sup> Di eĩmu di dootitòbè kè dè sũ: Iwũõ péu, nè mesɔɔ nè timátì péitì nè meberime nè timátì nè tiyààtì. Túóténè de kékònnè nè di tebiĩ kè di totí.

*Bè maámè diwũõtònni Suditẽẽ také*

<sup>9</sup> Kè Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kɔbe dikéè íté kényó Isidayeeribe tɔbè Sidoo Kannahãã kéwẽte Kadaadi. Ti Yiè nKuyie ndo nàké ku tɔnti Mɔyiisi kòo bè duó nkèè tenkè. <sup>10</sup> Bè tũòke dii mɔnni Suditẽẽ ke kpaá bo Kannahãã tempè nkémaá diwũõtònni dierì marì Suditẽẽ také. <sup>11</sup> Kè Isidayeeribe tɔbèe keè bè tumè Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kɔbe dikéè maá diwũõtònni kukó nSuditẽẽ be kó diyáà Kannahãã tempè mmiẽke.

<sup>12</sup> Isidayeeribe tɔbè tì kèè memme kétéí nSidoo ke bo bè dokénè. <sup>13</sup> Kè bèe tɔ mPinaasi ikuó niùtì Edeasaa bire, Kadaadi Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kɔbe dikéè borè. <sup>14</sup> Kè Isidayeeribe kó bekótìbè tepítèe ò cíe, onitì òmáà òmáà bá kùu wuɔ mmiẽke. Bá wè ò do tú wèè baké wènwe o wuɔ. <sup>15</sup> Kè bèe kate Kadaadi Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kɔbe dikéè borè ké bè nàké ke dò: <sup>16</sup> Isidayeeribe tinnì dimou tu: Dè yĩme kè di cààrè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù ke yete ku kpeti yíe nke kù bùtínné ke maá dimáà diwũõtònni. <sup>17</sup> Ti do cààrèmè ti Yiè nKuyie mPɔɔ kè Kuyie mpoté kù nitìbè, kè de kó mucóntimu kpaá bo nè yíenní, dè í sànnàà? <sup>18</sup> Dè dòmmè kè di bùtínné Kuyie nyíe nke

yetε ku kpεti? Ku miεke naa yóó pεike Isidayεεriβε βεμου ndi. <sup>19</sup> Kε di yεmmε dò ti Yiε nKuyie nyí pεnsìrì di kó ketenkè, kαtenní ti kαke miεke, ti Yiε nKuyie ntou borè kéwaá nketenkè. Di báá búτίnné ti Yiε nKuyie nké ti yatεnè, kémaá diwũṣtṓnni terì ké nti εṣnnè. <sup>20</sup> Akāā Sedaa yaábire dṓṓ diì mṓnni mεyεi nke tùóté ti Yiε nKuyie ndo yε mbè báá túóté dè. Di yému ke dò nku miεke do pεike Isidayεεriβε βεμου ndi, weè do í ku omáà ò cààrémè kpéí.

<sup>21</sup> Kε Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kαβε dikéε tṣnné Isidayεεriβε tṓnni bè ke dṓ: <sup>22</sup> Ti Yiε nKuyie nkùù baké demou, kù yému mùù te kè ti dṓṓ miε nkè Isidayεεriβε yóó tì yṣtṣ, kè ti kù bùτίnnému ke kù cààrè kù ti kuṓ yíε. <sup>23</sup> Kε ti yetε ti Yiε nKuyie nkpεti nti ke maá timáà diwũṣtṓnni ke bo nkòù iwũṣ ke tuṓ nke pāā ntidiiti, ke kòù iwũṣ metaummè kpεyi, ti Yiε nKuyie nti poté. <sup>24</sup> Ti mε dṓṓ ke yé ti yṣkùmmè di bí naa bo náké mεmme ti kpεyi diyìε marì ke dṓ: Ṗmme wṣnnímè bo díndi nè ti Yiε nKuyie nyIsidayεεriβε tũ nkù di cuoké? <sup>25</sup> Ti Yiε nKuyie nhānnému Suditṣε kòṓ tu kumàнку, di í kαké ti Yiε nKuyie nkó mutṓmmú mamù miεke. Dε bo na kénte kè ti bíí yóu ti Yiε nKuyie. <sup>26</sup> Dεε te kè ti maá diwũṣtṓnni, ti í di maá ke bo nfeu iwũṣ ti Yiε nKuyie nyoo ti nkù pāā ntidiiti. <sup>27</sup> Ti di maá kè di bo benke ti taumè mme nè díndi, ke dṓ ntínti nè dínni nè ti yaábíο ti mαke kuce ke bo mbáá nti Yiε nKuyie, nke nkù feu iwũṣ ke tuṓ nku wũṣtṓnni ṣnkè, ke kù feu metaummè kpεyi. Dε mṓnni di bí báá na kénáké ti kpεyi ke dṓ ì í mαke kuce ke bo nkαké ti Yiε nKuyie nkαβε miεke. <sup>28</sup> Ti yεmmε dṓ nkè bè naa tì béi nti borè yoo ti yaábí bo dè, ti dṓ: Nte ti cicebè maá diì

wũṣtònnì ti Yiè nKuyie. Bè í dì maá ke bo nkòu iwũṣ Kuyie nke tuò nyoo bè nkù pãã ntidiiti, bè dì maá kè dì bo benke ti taumè mme nè dínđi. <sup>29</sup> Ti í di maá ke bo yete ti Yiè nKuyie nke kù bütinné yíe, ti í dì maá ke bo nkòu iwũṣ ke tuò nke kù pãã ntidiiti, yoo ke kù feu iwũṣ. Ti í dọ kénfeu iwũṣ kupíkù tekù makù ke yóu ku wũṣtònnì dìi bo ku cǐtè.

<sup>30</sup> Kè ikuó niùti Pinasi nè Isidayeeriibe kó bekótíbè nè bèè baké iwuo nkè bèè keè Dubenniibe nè Kadiibe nè Mananse kòbe dikéè b́i nti kè dèe bè narike. <sup>31</sup> Kè Edeasaa bire Pinasi ikuó niùti b́i nke dọ: Ti banté di mmònnì ke dọ nti Yiè nKuyie mbo ti cuokè ke yé di í kù càrèmmè ke kù mièke bo peike Isidayeeriibe.

<sup>32</sup> Kè Edeasaa bire Pinasi ikuó niùti nè Isidayeeriibe kó bekótíbè kè bèè cau nDubenniibe nè Kadiibe kéíté Kadaadi kékò nKannahã Isidayeeriibe borè ké bè nàké. <sup>33</sup> Kè Isidayeeriibe keè bè nàké ti késante ti Yiè nKuyie nke ténke í mbàátí ke bo dokénè Dubenniibe nè Kadiibe. <sup>34</sup> Kè Dubenniibe nè Kadiibe dọ: Diwũṣtònnì dii ndiù benkú kedò nti Yiè nKuyie ntu Kuyie nkè di yu ke dọ Dibenkèrì.

## 23

### *Sosuwee yàúkùnnemè benitibè kònti mesomme*

<sup>1</sup> Kè ti Yiè nKuyie nteennè Isidayeeriibe ké bè deeténè be dootitòbè kè dèe mǎnte mediè nkè Sosuwee kóté mediè, <sup>2</sup> ḱyú Isidayeeriibe kó bekótíbè nè bekpààtibè nè bebeémbè nè bebaatíbè, ké bè nàké ke dọ: N kòtému mediè. <sup>3</sup> Di yàmu ti Yiè nKuyie ndòò dè ibotí imou, kù kpa ndiù kó dikpànnì. <sup>4</sup> Di yàmu n tāũmè tété n na bè kó ketenkè nè m mu nyí na be kòke, kèè tu Suditèè diyìè yìèní kèè bíékè



nè Mɛditedandee de ìkè bíékè, ke kè ndi totí di botí dòmmè. <sup>5</sup> Ti Yiè nKuyie nkuù yóó bè bėti kumómmonku, kè bèe coké kédété, kè dí tieke be tenkè, kéndònnè kù béimmè. <sup>6</sup> Ntɛ́nè kéndòori Mɔ̀yiisi di duó nyì kuó yèmmè iməu, di báá ì dèténè. <sup>7</sup> Di báá kòorenè ibotí ì kraá di mieke, di bá nfeu be bəkè, di bá nyè pàrikunè, di bá nninku ye ìkè ke yè báá. <sup>8</sup> Dí ntaunè ti Yiè nKuyie, di kù taunèmè nè yíenní. <sup>9</sup> Ti Yiè nKuyie nkuù bėti ibotí dieyi ì kpeñni, bá òmòu í na ke di bàao nè yíenní. <sup>10</sup> Di mieke oniti òmáa do ò mbeti benitibè tekəpúítè nte (1000), ti Yiè nKuyie nkuù kra ndi kpéi, kéndònnè kù béimmè. <sup>11</sup> Ndakenè dimáa kpéi nke ndó ti Yiè nKuyie. <sup>12</sup> Kè di me nkù bütínné ke taunè ibotí ì kraá di cuokè ke puoke be kó besapàmbè, kè bè puoke di kəbe, kè di taunnè ditəbè. <sup>13</sup> Di nyé ke dò nti Yiè nKuyie nyí yó nsəké ke beti di dootitəbè. Bè yó ndò ndi kpéi mmudítimù mmu nè ntimáti dindíinti, kéndò nyedá ke di puoti, ke dò nyipo ke kũũ di nuə, kè dí kú képaà dihei sàari ti Yiè nKuyie ndi duó ndi. <sup>14</sup> M mǝnni dii tũ̀kè kè m pēnké, denennè deməu pēnkùmè. Di nyé nè di yèmmè meməu ke dò nti Yiè nKuyie ndo nàké ti, timati í sùs, timəu ti dǝ̀mu. <sup>15</sup> Kù dǝ̀ mǝ̀ boti ku náaṅsàati kù béi nti kù yóó me ndə̀ kù di cau ntii kpéi ke dí beti ke dí kuə dihei sàari kù di duó ndi mieke. <sup>16</sup> Kè nsà kè di yete ku kpəti, ke nìnkú yebəkè ìkè ke yè fié iwũ̀, ti Yiè nKuyie mmieke yóó peikemu kè kù di kuə bàmbà ndihei sàari kù di duó ndi mieke.

## 24

*Isidayeribe tǝ̀atémè ke bo ntũ̀ nti Yiè nKuyie*

<sup>1</sup> Kè Sosuwee yú Isidayeeribe kó iwuə nyiməu nè bekrétìbè nè bekrààtìbè nè bebeémbè nè bebaatìbè, kè bèe kəte Sisemmu ti Yiè nKuyie nciètè. <sup>2</sup> Kòo bè nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù tu: Di yembè do bo kukó ndiékù Efadati yàà ndi ke feu yebəkè, ke káá nTedaə Abarahammu nè Naəə be cice kó dimənnì. <sup>3</sup> Kè kùu dennení Abarahammu kukó nyàà kó dihei, kédúó nkòo ce nKannahāə oməu, kè kùu ò duó nyIsaki ke dò: O botí bo sūū. <sup>4</sup> Kè kùu duó nyIsaki Sakəbu nè Esayuu, kékannə Esayuu Seii tāri, Sakəbu nè o bí kè bèe kəte Esibiti. <sup>5</sup> Kè dè mboní kè kùu tōnní Məyiisi nè Anəə, kédəə Esibiti kəbe meyei nkédennə di kəbe. <sup>6</sup> Kè kùu dennení di yembè Esibiti, kè bèe tuəke dàméèrì, kè Esibiti kəbeə bè tūnnə nè sinaasēi nè si deèbè, kè bè nìnte tipèntì kóo dàméèrì. <sup>7</sup> Kè bèe kuó nkéyú ti Yiè nKuyie nkè kùu ānné dibìnnì bembə nè Esibiti kəbe be cuokè, kédúó nkè Esibiti kəbeə pōnté dàméèrì. Di yàmú kù bè dđmè. De kó difōnkúò kè di yembè mbo dikpàà miəke kémənte. <sup>8</sup> Kè kù di kətenè Aməriibe tenkè kè bè di dokénè, kè kùu duó nkè dí bè na, kè kùu bè kùə di nuə mmiəke, kè di tieke be tenkè. <sup>9</sup> Kè Məabu kpààtì Badaki Sipəə birəe íté ke bo di dokénè kényú Badammu Beəə birə kòò bo di bənté kusīnkù. <sup>10</sup> Kè ti Yiè nKuyie nyete kédúó nkòo di dəə mesàà, kè kù di deeténè Badaki. <sup>11</sup> Kè di séntení Suditēē kétuəke Sedikoo. Kè Sedikoo kəbe nè Aməriibe nè Pedisiibe nè Kannahāə kəbe nè Itiibe nè Kidikasiibe nè Efiibe nè Sebusiibe, kè bèe íté ke bo di dokénè, kè kùu duó nkè dí bè na. <sup>12</sup> Kù do níi nyecānkəndèəsùò nyə di ìikè, kè yèe beti Aməriibe kpààtìbè bedé. Di í bè kùə nè di pie nyoo di se. <sup>13</sup> Kè kù di duó nkətenkè di í kùúti kè ke fēūté, yehəkè di í maá yè, de tie nfinyĩ nè

odifíè di í fiíkú dè, kè di cáá nde be.

<sup>14</sup> Di mmònnì ndénè ti Yiè nKuyie kèmpĩ nku tōmmú nè di yèmmè memou kè dè wenni, kényóu di yembè do feu yèè bəkè kukó nhEfadati yáà nè Esibiti mièke, kèmpĩ ti Yiè nKuyie ntōmmú. <sup>15</sup> Kè di me nyí dó kèpĩ ti Yiè nKuyie ntōmmú, tãáténè yíe ndi dó dè. Kè di dó di yembè do feu yèè bəkè nye kukó nhEfadati yáà yoo Aməriibe di me mbo bèè cuokè be kpeye. Mí nnè n cǐtè ti bo ntũ ti Yiè nKuyie.

<sup>16</sup> Kè benitibè dò: Tínti báá yóu ti Yiè nKuyie nkéfié yebəkè. <sup>17</sup> Ke yé ti Yiè nKuyie nkuù ti dènnenimè Esibiti tínti nè ti yembè ti do pĩ nkè mudaatōmmú, ke ti tɔ kuce ke ti kánké ke dòò tidietì kè ti pǐténì ibotí. <sup>18</sup> Kuù bèti ibotí imou ti nuɔ mmieke, ke bèti Aməriibe ti mè mbo bèè mièke. Ti yó ntũ nti Yiè nKuyie nku.

<sup>19</sup> Kè Sosuwee dò: Di báá na kèpĩ nti Yiè nKuyie ntōmmú, kù í mɔke meyei, kù dó kuù máà ndi te. Kè di kù bütinné ke dòò meyei nkù í yóó di yóu. <sup>20</sup> Kè di kù yóu ke fié yebəkè kù yóó di dòò meyei mme ke di kuɔ, bá kù me ndi dòòmè mesàà. <sup>21</sup> Kè bèe náké Sosuwee ke dò: Bitì! Ti yó ntũ nti Yiè nKuyie nku.

<sup>22</sup> Kè Sosuwee dò: Dũ búi nnè di mómmɔmbe ke tú di yó ntũ nti Yiè nKuyie. Kè bè dò: Eɛ, tũ búi! <sup>23</sup> Kè Sosuwee dò: Dènnè yebəkè di cuokè, kéduó ndi yèmmè ti Yiè nKuyie.

<sup>24</sup> Kè bè dò: Ti yó ntũ nti Yiè nKuyie nku ke yíe nkuù kpeti.

<sup>25</sup> Kè Sosuwee taunnè benitibè ti Yiè nKuyie nde yie Sisemmu, ké bè duó nyikuó ké bè nàké bè yó ndɔrimè, <sup>26</sup> ké tì wàri Kuyie nkuó pátiri mièke, kífíí nditári mutie diemù také, mùù còmmú dibòri sààri

ti Yiè nKuyie nkperi. <sup>27</sup> Kòo bè nàké ke dò: Ditári dii, dii tu dibenkèrì, ke yé di kèèmè ti Yiè nKuyie nti nàké tì. Di yó ndi nyau ke denniní ke báá yeténè ti Yiè nKuyie.

<sup>28</sup> Dε m̀nnì k̀ Sosuwee duó nk̀ bèε kũũ mβε cẽĩ.

### *Sosuwee kúmè*

<sup>29</sup> Dε kó difǎnkúò k̀ Nunni birε Sosuwee ti Yiè nKuyie ntǎntì nyóó kú ke m̀ke yεbie ntek̀ùtè nè tεpíútè (110). <sup>30</sup> K̀ bèε ò kũnné bè do ò duó nk̀è tenk̀ Efadaimmu tǎrè, Kaasi tǎrì bíékè. <sup>31</sup> K̀ Isidayεεriβε ntũ nti Yiè nKuyie nSosuwee kraá fòu dii m̀nnì, k̀òo kú k̀ bekótìbè t̀bè bèε yà ti Yiè nKuyie ndòò mèε sàà nyIsidayεεriβε k̀ bè nkraá fòu k̀ bè k̀ tũ.

<sup>32</sup> Isidayεεriβε do t̀mu Sosεfu kũ̀ ké yè kũnné Sisεmmu, Sak̀bu do donté k̀è tenk̀ nè Am̀w bí m̀ditíbbii ntek̀ùtè (100), k̀ bèε duó ndε kó ketenk̀ Sosεfu bí. Am̀w weε keté Sisεmmu.

<sup>33</sup> K̀ Edeasaa Am̀w birεε kú k̀ bèε ò kũnné o birε Pinasi tǎtè ìnk̀. Bè do ò duó ndε kó ketenk̀ Efadaimmu tǎrì ìnk̀ nke.

**Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì**  
**The Holy Bible in the Ditammari language of Benin**

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 1 Jun 2022

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16